

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΤΕΡΟΝ ΜΥΣΤΙΣΤΗΡΜΑ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Η ΑΦΘΑΣΤΟΣ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΕΛ

(Συνέχεια εκ του χθεςου).

Και άρτιον να έκδηλοῦσθαι αὐ σέβας καὶ αἰ προσέβαιε, ὑπὸ τῶν ὁποίων κατέλιτο ὁ διεκδικῶν τὸν αὐτοκρατορικὸν θρόνον Δημήτριος Παλαιολόγος, προσέβηκεν·

— Ἐπὶ τέλους πρέπει ν' ἀποκατασταθῆ μία τάξις πραγμάτων. Μία εἰρήνη εἶναι ἀπαραίτητος. Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἔκδοξος ὅτι θὰ καταδικασθῶμεν ποτὶ νὰ ἐπικρατήσωμεν κατὰ τὸν Τούρκου. Πρέπει νὰ τὸ ἡμελοῦρωμεν ἅπασαι καὶ νὰ τὸ ἀναγνωρίσωμεν καὶ νὰ ἐπιδιασωμεν μίαν εἰρηνικὴν συμβίωσιν μετὰ τὸν ἔχθρον, κατὰ τὸν ὁποῖον οὐδὲν δύναμεθα.

Οἱ λόγοι αὐτοῦ τοῦ Δημήτριου Παλαιολόγου ἐπρόξενον ζωηρὰν καταπάλησιν καὶ ἠρωσθήσαν δυσάρετος. Διὰ τὸν λόγον τοῦ ἐκείνου ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ἀπεδοκίμασε τὴν πολιτικὴν τοῦ αὐτοκράτορος ἀδελφοῦ του, ὁ ὁποῖος τὰ ἔκδοξος τῆς βασιλείας ἔσπευε νὰ ἐπιδικάσῃ τὸν ἀδελφὸν συμμέγας καὶ ἑσπαιὸν ἐπιτοκίας ἔσπευε νὰ ἐκδιώξῃ τοὺς Τούρκους ἐξ Ἑλλάδος.

Θὰ ἠγνώσκει δὲ καὶ ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος τὴν ἐκ τῶν λόγων τοῦ ἐκείνου παραχθῆσαν δυσάρετον ἐντύπωσιν, διότι ἔσπευε νὰ προσέβηκεν·

— Ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ἀπόφασιν, τὴν ὁποῖαν ἀγὰρ ἢ γνήσια ἢ ἀναρπασθῆσαν νὰ λάβωμεν, θὰ πρὸςτασθῆ τὸ σέβας τῆς πατρίδος.

Καὶ εὐθὺς ἀμέσως διὰ νὰ στρέψῃ πρὸς ἄλλο θέμα τὴν συνομιλίαν, ἠρώτησεν·

— Ἄλλ' ἄρχοντες, δὲν νομίζετε ὅτι σήμερον ὁ τρισαύγουτος καὶ διαπότης ἡμῶν ἀρτεῖ νὰ κἀμὴ τὴν ἐμπαύσησιν τοῦ ἔδου;

— Ἄλλῃθις, παρετήρησεν ὁ Λεκανοπαῖος·

— Ἐγὼ, εἶπεν ὁ Δημήτριος Κατακόλιμος, τὸ εἶνα παρατηρήσει ἀπὸ πολλοῦ, διότι πρὸ δύο ἡρῶν τοῦλάχιστον ἔσπευε νὰ ἐξενήσει ὁ αὐτοκράτωρ καὶ κείνος...

— Πρὸ δύο ἡρῶν!

— Ναι...

— Ἄρχον Δημήτριος τῆς Σηλυβρίας! Νομίζω ὅτι πρέπει ν' ἀναρπασθῶμεν τὸν αὐτοκράτορα, ἤτοι τὴν πρῶτον, περὶ τῆς θύρας αὐτοῦ.

— Βεβαίως πρέπει.

Καὶ ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος, ὁ ὁποῖος ἐξηκολούθη ἐξ ὅπου ἄλλως τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς τοῦ αὐτοκράτορος, προσέβηκεν·

— Ἐγὼ αὐτὸς μάλιστα θὰ τὸ κάμω. Μεταβίβω εἰς τὸν κείνου τοῦ ἀδελφοῦ μου, Περμένετι με, ἄρχοντες. Ἐπιστρέφω μὲν ὄχι νὰ ἔσπευε φέρω καλὰ εἰδήσεις περὶ τῆς θύρας του.

— Ἐσπευε ν' ἀπέβη ἐπισημασμένη ἀπὸ κάποιον ἀδελφόν σου ἢ ὁποῖο ἀποδοκίματος ἐγεννήθη εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ τὴν σήμερον, κείνην μάλις.

Ἐβόησεν ἔξω τῆς θύρας τοῦ κοιτῶνος τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ κείνη πρὸς τὸν ἔτερον τὸν φρονῶν, τὸν Λεκανοπαῖον, ἠρώτησεν·

— Ποῦ εἶναι ὁ αὐτοκράτωρ;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἡ ἐξοικονομία τῶν ἡμερῶν ἀπέβηκεν.

Ὁ Λεκανοπαῖος ἀνεγνώρισεν εὐθὺς ὁμολογῶν τὸν Δημήτριον Παλαιολόγον, τὸν ἀδελφὸν τοῦ αὐτοκράτορος. Καὶ ἔσπευε νὰ ἀπαντήσῃ·

— Ἄρχον ὁ τρισαύγουτος κοιμᾶται.

— Κοιμᾶται!

— Αὐτὸ τοῦλάχιστον πρέπει νὰ πιστεύσωμεν ἡμεῖς ἀπὸ φρονῶσι.

— Τὸ ἑσπαιὸν σημαίνει ὅτι πρὸ δύο ἡρῶν φρονῶσι ἔδου ἔσπευε ἀπὸ τὴν ἔξω ὄψεσιν ἐκείνου.

— Ἄρχον τῆς Σηλυβρίας! Ἄν ἔγω τίποτε νὰ εἶπω. Ὁ τρισαύγουτος κοιμᾶται, μοιολογᾷ ὁ σήμερον τοῦ ἕσπευε...

— Ἐἰ ὁ σήμερον τοῦ ἕσπευε;

— Εἶναι παρὰδοξος.

— Ἄ! Καὶ διατῆ;

— Ὁ αὐτοκράτωρ οὐδέποτε παρέτειν τὸν ἕσπευε τοῦ μέρους τῆς ὄψεσιν αὐτοῦ.

— Πῶς τὸ νομίζετε;

— Ἐκατοντάς ἔγω φρονῶσι περὶ τῆς θύρας ταύτης, ἄρχον.

— Ἐξαιρετικῶς λοιπὸν σήμερον μόνον ὁ αὐτοκράτωρ κοιμᾶται.

— Ἐξαιρετικῶς ναι.

— Καὶ ὑποθέτετε;

— Τίποτε.

— Τροπικῆσαι;

— Ἄρχον...

— Οὐλίμπε Βλαδέρμος. Σὺ ὁ ἑκατοντάς φρονῶσι εἰς τὸ μέρος τοῦτο, ἀδύνατον νὰ μὴ ὑποκαταστή τίποτε διὰ τὸν ἑξαιρετικὸν σήμερον ἕσπευε τοῦ αὐτοκράτορος.

— Μὲ διατάσσει ὁ ἄρχον τῆς Σηλυβρίας νὰ ὁμολοῦμαι περὶ τὸν ὑποψῶν αἰ ὁποῖα μὲ βασανίζον ἀπὸ μῆς καὶ ἐπέκεινα ὄψεσιν!

— Ναι.

— Ὁ τρισαύγουτος χθὲς τὴν νύκτα ἦτο καθάδιετος. Ἡκούσα τὸν ἱεραὸν του...

— Ἄ! Τὶ φρονῶσι;

— Ἡκούσα νὰ τὸν συμβουλήτῃ ν' ἀποσυρῆ ἑσπαιὸς εἰς τὸν κοιτῶνα του καὶ νὰ κατακλιθῆ ἑσπαιὸς.

— Καὶ ὁ αὐτοκράτωρ;

— Ὁ ἄρχον τῆς Σηλυβρίας δὲν γνήσια λοιπὸν:

— Ὁχι. Χθὲς τὴν νύκτα δὲν ἦσαν εἰς τὸν ἀνάκτορον, ὅταν κατέβηκε ὁ αὐτοκράτωρ. Ἄρχε λοιπὸν.

— Ὁ αὐτοκράτωρ συνεμφορῆθη μετὰ τὴν συμβουλήν τοῦ ἱεραῦ του. Δὲν ἐκάθισεν εἰς τὸν τραπεζῶν καὶ, ἀλλ' ἔσπευε ν' ἀποσυρῆ εἰς τὸν κοιτῶνα του, διατάξας νὰ μὴ εἶναι ἐνοχλήσι κανεὶς. Καὶ πρῶτον τι. Ἀπὸ τῆς ὄψεσιν ἐκείνου ὁ αὐτοκράτωρ ἠρώτησε μόνος εἰς τὸν κοιτῶνα του.

— Καὶ αἰ ὑποψῶσι σου;

— Γαυπητικῶς ἄρχον, ὅτι ἐνδοχόμενον ἢ χθελὴν καθάδιεσι αἰ τοῦ αὐτοκράτορος ἢ ἐξοικονομῆ ἀσπῆ καὶ σήμερον.

— Πῶθεν τὸ ἔσπευε ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος;

— Γαυπητικῶς ἔσπευε καὶ κατὰ τὴν ἄλλη.

— Ἄ!

— Ἐνδοχόμενον ὁ αὐτοκράτωρ νὰ ὑποπέφῃ αὐτὴν τὴν στιγμήν καὶ ἔσπευε νὰ μὴ δύναται νὰ ἐπιτελεθῆ βοηθῆσαι. Ἄλλοιολογῶν! Εἶναι ἕσπευε ἐπισημασμένη ὁ καλὸς ἡμῶν κείνος!...

— Ἄν εἶται ἀδύνατον αἰ ὑποψῶσι σου...

— Ἄδύνατον ὄχι. Διότι μέσα εἰς τὸν κοιτῶνα ἐξοικονομῆ νὰ ἐπισημασθῆ ἡ τρομακτικῆ. Ὁ ἄρχον τῆς Σηλυβρίας δὲν ἔχει νὰ κἀμὴ τίποτε πρὸς τὸν κατὰ νὰ ποσῆ μόνον καὶ θὰ ποσῆ.

— Ἄ! Βεβαίως! Ἐγὼ τὸ δοκίμασι καὶ τὴν ὑποψῶσι σου κατὰ τὸ κάμω.

— Ἄ! Βεβαίως!

— Ἄ! Βεβαίως!

— Ἄ! Βεβαίως!

— Ἄ! Βεβαίως!

— Ἄ! Βεβαίως!

— Ἄ! Βεβαίως!

— Ἄ! Βεβαίως!

— Ἄ! Βεβαίως!

— Ἄ! Βεβαίως!

— Ἄ! Βεβαίως!

— Ἄ! Βεβαίως!

— Ἄ! Βεβαίως!

— Ἄ! Βεβαίως!

(Ἐστὶ συνέχεια)

Αρ. Ν.
Κυριακή

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Η ΑΦΘΑΣΤΟΣ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΕΙ

N.Y. "Γαλά" 13 Μαρ 1928

(Συνέχεια εκ του χθεσινού).

— Δὲν γνωρίζω. Οἱ φρουροὶ τοῦ κοιτώνος, τοὺς ὁποῖον ἠρώτησα, μοῦ ἔδωκαν πληροφορίας ἀνησυχητικάς. Παρὰ πᾶσαν ἐπιμοταξίαν τότε εἰσῆλθα ἐγὼ αὐτὸς εἰς τὸν κοιτώνα.

— Ἐἰ λοιπόν;
— Καὶ εἶδα τὸν αὐτοκράτορα νεκρὸν ἐπὶ τῆς κλίνης. Προφανῶς τὸ τέλος θὰ ἐπῆλθε διαρκούσης τῆς νυκτός.

— Ἄρχων τῆς Σηλυβρίας, εἶπε τότε ὁ Μέγας Δουξ Λουκάς Νοταράς, ὁ ὁποῖος δὲν ἐβάρην καὶ πολὺ συγκινηθεὶς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ αυτοκράτορος, αἱ μετὰ τοῦ ὁποῖου σχέσεις του δὲν ἦσαν καὶ πολὺ φιλικαί. Ἡ εἰδήσις, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, δὲν πρέπει νὰ γνωσθῆ ἔξω τοῦ παλατίου.

— Διατί;
— Ὑπὸ τὰς περιστάσεις τὰς σημερινὰς μίαν τὸσον τρομερὰ εἰδήσις, ἀσυλλογίστως ριπτομένη εἰς τὸν λαόν, δύναται νὰ ἔχη τρομερὰ καὶ τὰ ἀποτελέσματα. Μὴ λησμονῆς, ἄρχων τῆς Σηλυβρίας, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἀνησυχῶν δὲν ἀφίνει διάδοχον.

Εὐθὺς ἀμέσως ὁμοῦ ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ἔσπευσε νὰ ἐπιδείξῃ τὰ δικαιώματά του καὶ νὰ ἀποκαλύψῃ τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς προθέσεις του.

Καὶ ἀπήντησεν

— Ἀφίνει ἐμὲ τὸν ἀδελφόν του....

— Ἀλλὰ δὲν εἶσαι μόνος ἀδελφός σου, Δημήτριε τῆς Σηλυβρίας. Εἶναι καὶ ὁ Θωμάς Παλαιολόγος, εἶναι καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος.

— Πορφυρογέννητος εἶμαι ἐγὼ μόνον.

— Ἄρχων τῆς Σηλυβρίας. Ὁ σκοπός ἡμῶν τώρα δὲν εἶναι νὰ ἐκλέξωμεν τὸν μελλόντα αὐτοκράτορα.

— Ἀλλά;

— Ὁ σκοπός ἡμῶν εἶναι νὰ προδιαθέσωμεν πρῶτον τὸν λαόν καὶ περὶ ν' ἀναγγελοῦμεν εἰς αὐτὸν τὸν θάνατον τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ λαός, ἄρχων τῆς Σηλυβρίας, εἰς περιστάσεις ὁμοίας πρὸς τὴν παρούσαν ἐνδεχόμενον νὰ ἐνθυμηθῆ ὅτι εἶναι αὐτὸς μόνος ὁ κυρίαρχος καὶ νὰ πράξῃ ὅτι, ἴσως δὲν θὰ ἐπράττονεν ἡμεῖς. Ὁ αὐτοκράτωρ εἶχε ὀλίγους φίλους καὶ πολλοὺς ἐχθρούς, οἱ ὁποῖοι βεβαίως θὰ ζητήσουν νὰ ἐκμεταλλευθῶν πρὸς ἴδιον ὄφελος τὴν εὐκαιρίαν.

— Ὁ μέγας Δουξ ἔχει δίκαιον, εἶπε καὶ ὁ Γεώργιος Δαφνομήλης προβαίνων. Ἡ εἰδήσις τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος δὲν πρέπει νὰ γνωσθῆ ἀκόμη.

— Συμφωνῶ καὶ ἐγώ, εἶπεν ὁ Κατακουζηνός.

Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ὁμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐξήτει τὴν στιγμήν ἐκείνην νὰ ὑπαρξῆ τὸν θρόνον ἀντέτεινε.

— Ὁ λαός πρέπει νὰ μῆθη, εἶπεν. Πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς αὐτῆς δὲν ἔχει αὐτοκράτορα.

— Πρὸς ποῖον σκοπὸν; ἠρώτησεν ὁ Νοταράς.

— Δὲν θὰ ἐκλέξῃ ὁ λαός, ἄρχων τῆς Σηλυβρίας.

— Ἀλλά;

— Ἡμεῖς θὰ ἐκλέξωμεν.

— Καὶ ὁ λαός τότε;

— Θὰ ἐκικυρώσῃ τὴν ἐκλογὴν ἡμῶν.

— Ἄλλ' εἶναι σφετερισμός δικαιωμάτων αὐτός....

— Εἶναι ἔργον φρονήσεως....

— Ἔργον πατριωτικόν! ἀνεκράξεν ὁ Δαφνομήλης.

— Ὁ λαός ἔχει εἶδωλα. Ἀλλὰ τὰ εἶδωλα οὐδέποτε ἀφελοῦν τὰ κοινὰ καὶ τὰ δημόσια. Ἡ πατρις κινδυνεύει. Ἡ βασιλεύουσα ἀπειλεῖται πανταχόθεν. Ἐχομεν ἀνάγκην βασιλέως πολεμιστοῦ καὶ οὐχ βασιλέως εἰδώλου.

Καὶ ἐν ὀργῇ ὁ μέγας Δουξ Νοταράς ἀνεκράξεν

— Κατηραμένος ἐκ Θεοῦ ἔστω ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ πράξῃ τι παρὰ τὴν ἀπόφασιν τὴν ὅποιαν θὰ λάβωμεν.

Καὶ στραφείς πρὸς τὸ πλῆθος τῶν αἰλικῶν ὁ Νοταράς

— Συμφέρεῖ νὰ γνωσθῆ ἀμέσως ὁ θάνατος τοῦ αὐτοκράτορος; ἠρώτησε.

— Ὅχι, ἀπήντησαν πάντες μᾶ φωνῇ.

Καὶ ὁ Νοταράς τότε ἐπανάλαβεν

— Κατηραμένος ἐκ Θεοῦ ἔστω ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ πράξῃ τι παρὰ τὴν ἀπόφασιν τὴν ὅποιαν θὰ λάβωμεν.

Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος πρὸ τῆς ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῶν αἰλικῶν εὐρεθείς, διέγνωσεν ἐγκαίρως ὅτι τὸ συμφέρον του ἀπῆτει νὰ

συμμορφωθῆ καὶ αὐτὸς πρὸς τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην.

Οἱ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰδοσίᾳ εὐρισκόμενοι ἦσαν ἐκεῖνοι ἀκριβῶς, ἀπὸ τὴν γνώμην τῶν ὁποίων θὰ ἐξήρτα τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὁ μελλόν τῆς Κωνσταντινουπόλεως Βασιλεὺς. Θὰ ἦτο δὲ παραφροσύνη τὸ νὰ ἔλθῃ εἰς σύγκρουσιν καὶ διαφωνίαν μὲ τοὺς ἄνδρας ἐκεῖνους, τῆς φιλίας καὶ τῆς ὑποστηρίξεως τῶν ὁποίων εἶχεν ἤδη ἀνάγκην αὐτὸς ὁ ὑποψήφιός αὐτοκράτωρ καὶ βασιλεὺς.

Καὶ συμφωνῶν μὲ τὴν γνώμην ὅλων ἀνεκράξε

— Ναί! κατηραμένος ἐκ Θεοῦ ἔστω ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ πράξῃ τι παρὰ τὴν ἀπόφασιν, ἢ ὅποια ἐλήφθη ἐνταῦθα.

Ὅτω ὁ θάνατος τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου Παλαιολόγου ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ἡμέραν ἐτηρήθη μυστικῶς ἀπὸ τοὺς ἔξω τῶν ἀνακτόρων μένοντας.

Μόνον ὁ Πατριάρχης, προσκληθεὶς ἔσπευσμένος, ἔλαβε γνώσιν τῆς λυπηρᾶς εἰδήσεως καὶ τῆς ἀποφάσεως, ἢ ὅποια ἐλήφθη ὅπως ὁ θάνατος τηρηθῆ μυστικῶς ἀπὸ τὸν λαόν, μέχρις ὅτου διακανονισθῆ τὸ ζήτημα τῆς διαδοχῆς καὶ εὐρεθῆ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος εἰς περιστάσεις τῶσον κρίσιμους θὰ περιεβάλλετο τὸ ἀκάνθινον στέμμα.

— Καὶ ὑπάρχει ἐλπίς νὰ λυθῆ ταχέως τὸ ζήτημα τοῦτο; ἠρώτησεν ὁ Πατριάρχης.

— Ναί! ἀν δελήσωμεν νὰ ἐκλέξωμεν βασιλέα ἡμῶν τὸν πορφυρογέννητον Δημήτριον Παλαιολόγον.

— Τὸν Δημήτριον;

— Ναί.

— Τὸν ἄρχοντα τῆς Σηλυβρίας; ὦ! Σεῖς ἀπὸ τοὺς ὁποίους αὐτὴν τὴν στιγμήν ἐξαρτῶνται αἱ τύχαι τῆς πατρίδος, μὴ ἀποφασίσετε πρὶν σκεφθῆτε καλῶς! Ἡ Κωνσταντινούπολις πολιορκεῖται πανταχόθεν καὶ πανταχόθεν ὑποβλέπεται. Δὲν βλέπω ἀπέχουσαν πολὺ τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὅποιαν θ' ἀναγκασθῶμεν νὰ λάβωμεν τὰ ὄπλα διὰ νὰ ἀγωνισθῶμεν τὸν ὑπὲρ τῶν ὅλων ἀγῶνα. Καὶ ἐνὸς τοιοῦτου ἀγῶνος, διὰ τὸν ὅποιον ἴσως λήξῃ καὶ ἡ ζωὴ τῆς αὐτοκρατορίας ταύτης τῆς πανταχόθεν καταρροῦσης, πρέπει νὰ προΐσταται βασιλεὺς μέγας τὴν ψυχὴν καὶ τὸ φρόνημα, γνωρίζων ὅποια τὰ καθήκοντά του ἀπέναντι τῆς ιστορίας, ἔστω αἱ ὑποχρεώσεις του ἀπέναντι ἐνὸς εὐαλεοῦς παρελθόντος....

Ἀκούσατέ μου, ἀκούσατέ με:

Καὶ μετὰ μικρὰν σκέψιν ὁ Πατριάρχης:

— Ἐκλέξατε ὡς βασιλέα, εἶπεν, τὸν πρῶτον τυχόντα ἀξιοματικόν, ὁ ὁποῖος νὰ γνωρίζῃ τοῦλάχιστον πῶς πρέπει ν' ἀποθνήσκων οἱ ἥρωες. Ἐκλέξατε ὡς βασιλέα τὸν πρῶτον τυχόντα ἀτόν, ὁ ὁποῖος τοῦλάχιστον ν' ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του καὶ νὰ εἶναι ἀπορασιαμένος ν' ἀποθάνῃ ὑπὲρ αὐτῆς. Ἀλλὰ τὸν Δημήτριον Παλαιολόγον, ὁσφδήποτε πορφυρογέννητον, ὁσφδήποτε ἀδελφόν τοῦ αὐτοκράτορος, μὴ σκεφθῆτε νὰ ἐκλέξετε ὡς βασιλέα....

Καὶ εὐθὺς ἀμέσως ὁ Πατριάρχης προσέθηκε:

— Δὲν εἶναι ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ὁ βασιλεὺς τῶν περιστάσεων, Γνωρίζω τὰς προθέσεις του. Διὰ νὰ παρατείνῃ τὴν ζωὴν μᾶς αὐτοκρατορίας, ἐν μόνον εὐρέχε μέσον. Νὰ τὴν ταπεινώσῃ, νὰ τὴν ἐξευτελίσῃ, νὰ τὴν στιγματίσῃ, παραδίδων αὐτὴν ἀνυπόδετον εἰς τοὺς Τούρκους. Ἀλλὰ μᾶς τοιαύτης ζωῆς προτιμότερος ὁ ἐνδοξὸς θάνατος....

Ὁ Γεώργιος Δαφνομήλης εὐρέθῃ τελείως σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην ἐκείνην τοῦ Πατριάρχου.

Καὶ ἔσπευσε νὰ καταστήσῃ γνωστὴν τὴν γνώμην του ταύτην

— Ἡ Παναγιότης του, εἶπεν, ἐξετίμησε καλῶς τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα. Ναί. Μίαν ζωὴν ἀθλίας καὶ ἀδόξου προτιμότερος ὁ ἐνδοξὸς θάνατος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει συμφωνῶ καὶ ἐγὼ καὶ ὁμοιωθῶ ὅτι ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος δὲν εἶναι ὁ βασιλεὺς τῶν περιστάσεων.

Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν αἰλικῶν δὲν εὐρέθησαν ἔχοντες διάφορον γνώμην, τὴν ὅποιαν μάλιστα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐκείνῃ ἀπεκαλύψαν ἀνεπιφύλακτως.

— Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος δὲν εἶναι ὁ κατάλληλος βασιλεὺς ἡμῶν....

Καὶ ὅτω ἡ περὶ διαδοχῆς συζήτησις ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐσημειούντο αἱ πρῶται ἀντιδράσεις κατὰ τῆς ὑποψηφιότητος τοῦ ἄρχοντος τῆς Σηλυβρίας Δημητρίου Παλαιολόγου.

(*Ἔπεται συνέχεια).

Αριθ. Ν
Κυριακή

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Η ΑΦΘΑΣΤΟΣ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

(Συνέχεια εκ του χθεσινού). *Από τον 14 Μαΐ 1922*

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ἐνέργεια ὑποψηφίου.

—Λοιπόν;
—Πῶς πρώτα καὶ ὕστερα θὰ σοῦ πῶ....
Οἱ δύο θαμῶνες τοῦ καφενείου τῶν «Δύο ἀκτῶν» τοῦ εὐρισκομένου εἰς μίαν τῶν ἄλλοτε πολυθρόνων προκυμαίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, συνέκρουσαν τὰ κάπελά των καὶ ἐρρόφησαν ἀπνευστί τὸ εὐμορφον κρασί τοῦ κατηλείου.
Ἐπειτα ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν εἶπεν εἰς τὸν ἕτερον
—Πρὶν σοῦ εἰπῶ τί θὰ κάμῃς, πρέπει νὰ σοῦ φανερώσω ἓνα μυστικόν.
—Μυστικόν;
—Ναί.
—Φανερώσε το....
—Σιγά-σιγά, σύντροφε. Τὸ μυστικόν μου δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ συνειδησιμῆτα.
—Ἀλλὰ τί εἶναι;
—Εἶναι ἓνα πολὺ σπουδαῖον μυστικόν του....
—Τίνος;
—Τοῦ Κράτους!
—ὦ! ὦ! μὲ τὸ κράτος ἄρχισες; Ὁρισμένως εἰξεύρω τί νὰ με προτείνῃς.
—Τί;
—Καιμίαν συνομοσίαν.
—Ἐγγεάσθης, σύντροφε....
—Δὲν πρόκειται περὶ συνομοσίας;
—Κάθε ἄλλο....
—Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ! Περὶ τίνος λοιπὸν πρόκειται;
—Σοῦ εἶπα περὶ ἐνὸς μυστικοῦ τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον θὰ μάθῃς, ἂν μοῦ ὑποσχεθῇς δύο πράγματα.
—Δύο πράγματα;
—Ναί.
—Καὶ ποῖον εἶναι τὸ πρῶτον;
—Ὅτι δὲν θὰ φανερώσῃς τὸ ὄνομά μου, ὅτι δῆποτε καὶ ἂν συμβῇ. Καὶ ἐξηγουμαι καλλίτερα μάλιστα. Ἄν σε πιάσουν καὶ σ' ἐρωτήσῃν πῶς ἔμαθες σὺ τὸ σπουδαῖον αὐτὸ μυστικόν, δὲν θὰ εἰπῃς ὅτι τὸ ἔμαθες ἀπὸ μένα.
—Γιατί;
—Σατανᾶ! Ἐγὼ ὑπηρετῶ τὸν ἄρχοντα τῆς Σηλυβρίας.
—Τὸ ξεύρω....
—Ὅταν λοιπὸν εἰπῇς ὅτι ἐγὼ σοῦ ἐφανέρωσα τὸ μυστικόν, εἶναι τὸ ἴδιον ὡσάν νὰ εἰπῇς ὅτι τὸ ἐφανέρωσεν ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος.
—Μ' ἐνόησες τώρα;
—Πολὺ καλᾶ.
—Ἐπὶ ποῖον λοιπὸν;
—Σοῦ δίδω τὸν λόγον μου! Ἐννοῖά σου. Εἶμαι ἓνας ἀλιτήριος. Ἐνας κακοῦργος. Ἐνας τιποτένιος. Δὲν λησμονῶ ὅμως ὅτι τὴν ζωὴν μου τὴν ὀφείλω εἰς τὸν ἄρχοντα τῆς Σηλυβρίας, ὁ ὁποῖος μοῦ ἔδωκε χάριν τὴν στιγμήν πού ἐπρόκειτο νὰ με τυφλώσουν....
—Πολὺ καλᾶ.
—Τώρα τὸ δεύτερον πού ἔχεις νὰ μοῦ ζητήσῃς....
—Ἄ! τὸ δεύτερον! Πρέπει νὰ μοῦ ὑποσχεθῇς ὅτι θὰ ἐνεργήσῃς σύμφωνα με τὰς ὁδηγίας πού θὰ σοῦ δώσω....
—Τὸ ὑπόσχομαι.
—Ὅτι δὲν θὰ κάμῃς οὐδὲ τὸ παραμικρὸν τοῦ κεφαλιού σου.
—Τὸ ὑπόσχομαι.
—Καὶ ὅτι θὰ ἐπιμείνῃς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὁδηγιῶν μου, ὅπως δῆποτε καὶ ἂν ἔλθουν τὰ πράγματα.
—Τὸ ὑπόσχομαι.
—Ἐμμεθὰ συμφωνοῖς λοιπόν;

—Τελείως συμφωνοῖ.
—Τότε σὺρε τὸ κάθισμά σου καὶ ἔλα πῶς κοντά μου. Τὸ μυστικὸν πού θὰ ἐκποτίσω τώρα σὺ μονάχα πρέπει νὰ τὸ μάθῃς.
—Ὅριστε.... Ἦρθα κοντά σου. Λέγε τώρα....
—Λοιπὸν σήμερα τὸ πρῶτ' ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἐξύπνησε.
—Ἀηλαδῆ;
—Ἐυρέθη νεκρός.
—Ἐ! Τί; Νεκρός!
—Σιγά, διάβολε. Τί φωνάζεις ἔτσι;
—Μὰ εἶναι τόσο καταληκτικὴ ἡ εἰδήσις.
—Ἐ! καλᾶ. Ἐπειδὴ εἶναι καταληκτικὴ, πρέπει νὰ ξεφωνίζῃς σὲ κάθε λέξι μου.
—Μὲ συγχωρεῖς. Ἦταν ἡ πρώτη ἐκκλησις, ἡ ὁποία ἐπέτασε. Τώρα εἰμπορεῖς νὰ ὀμιλήσῃς ἐλευθέρως.... Ἀπέθανε λοιπὸν ὁ αὐτοκράτωρ;
—Ναί.
—Ἀπὸ φυσικὸν θάνατον;
—Τί ἐρώτησις εἶναι αὕτη;
—Λογικωτάτη. Ἐπεὶ αὐτοκράτωρ δὲν εἶναι καθόλου ἀπίθανον ν' ἀποθάνῃ καὶ ἀπὸ θάνατον ὄχι φυσικόν.
—Ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἦτο ἀσθενὴς ἀπὸ καιροῦ. Ὁ θάνατός του ἦτο φυσικωτάτος. Περὶ αὐτοῦ πρέπει νὰ εἶσαι βέβαιος.
—Νὰ σοῦ εἰπῶ, σύντροφε. Ὅποσδήποτε καὶ ἂν ἀπέθανεν ὁ αὐτοκράτωρ, δὲν ἐνδιαφέρει. Ἐγὼ τὸ ἀποτέλεσμα βλέπω. Ἀπέθανε λοιπόν;
—Ναί.
—Σήμερα τὸ πρῶτ';
—Ναί.
—Παράξενο!
—Γιατί;
—Ἐὰς δὲν ἔγινε γνωστὸν τὸ πρᾶγμα. Ὅλη ἡ πόλις εἶναι ἤσυχος καὶ ὅσοι ἄνθρωποι ἀσχοιοῦνται μετὰ τῆς δουλειᾶς τους.
—Δὲν πρέπει νὰ σ' ἐκπλήτῃ τὸ πρᾶγμα. Γύρω ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα ὑπάρχει μία κλίκα αὐλικῶν, ἡ ὁποία ἐκράτησε μυστικὸν τὸ πρᾶγμα ἀπὸ τὸν λαόν.
—Γιατί;
—Δὲν καταλαβαίνεις;
—Ὅχι.
—Διὰ νὰ εὖρη ἔν τῷ μεταξὺ καιρὸν νὰ κινή τῆς δουλειᾶς τῆς.
—Ἀηλαδῆ;
—Ἀηλαδῆ νὰ ἐκλέξῃ ἰδικὸν τῆς αὐτοκράτορα, διὰ νὰ εἰμπορῇ ἔπειτα νὰ εἰπῇ εἰς τὸν λαόν. «Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἀπέθανεν. Ἄλλ' ἡμεῖς εὐρήκαμε νέον αὐτοκράτορα.»
—Ἀκριβῶς. Καὶ ἐπειδὴ ὁ λαὸς συνήθως ἀποδέχεται τὰ τετελεσμένα γεγονότα, ἡ κλίκα τῶν αὐλικῶν θὰ κάμῃ μιά χαρὰ τῆς δουλειᾶς τῆς, εἰς ζημίαν, ἐννοεῖται, τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος.
—Ἐχεις δίκαιον, σύντροφε!
—Ναί λοιπὸν ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ὁ θάνατος τοῦ αὐτοκράτορος ἐτηροῦθη μυστικός. Καὶ δὲν θὰ γνωσθῇ, παρὰ ὅταν ἐκλεγῇ ὁ νέος βασιλεύς.
—Καὶ πότε θὰ ἐκλεγῇ;
—Ἴσως διαρκούσης τῆς νυκτὸς αὐτῆς. Εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν τελετῶν τῶν ἀνακτόρων συνεκεντρώθησαν ἤδη ὅλοι οἱ ἐπιφανεῖς τοῦ Κράτους, ὅλοι οἱ ἄρχοντες, οἱ ὑπουργοί, οἱ πιλοῦχοι, οἱ εὐγενεῖς καὶ συσκέπτονται. Καὶ ἐπειδὴ ἡ λήξις μᾶς ἀποφάσεως ταχείας ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν πραγμάτων, εἶναι βέβαιον σχεδὸν ὅτι ὁ νέος βασιλεύς θὰ ἐκλεγῇ διαρκούσης τῆς νυκτὸς.....
—Δὲν ἀμφιβάλω κ' ἐγὼ περὶ τούτου.....
—Ἐν τοιαυτῇ περιπτώσει ὅμως εἰς ἡμᾶς, καλοὺς πατριώτας, τί ἐπιβάλλεται;
—Ἐπιβάλλεται.... μὰ τὸν Θεόν! Δὲν εἰξεύρω!
—Θὰ σοῦ εἰπῶ ἐγὼ λοιπόν.....
—Σὲ ἀκούω.....

(*Ἐπεται συνέχεια).

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

1928 (Συνέχεια: του χθεσίου). Α. 2. 15. 1928

Ἐδοκίμασαν καὶ πάλιν τὸ εὐμορφον κρασί τοῦ κατηλείου καὶ ἐξηκολούθησαν.

— Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἀπέθανε χωρὶς διάδοχον.

— Τὸ ἔξωρον.

— Συνεπὸς ὁ διάδοχος του θὰ ζητηθῆ μεταξὺ τῶν τριῶν ἀδελφῶν του;

— Βεβαίως.

— Ἐκ τῶν τριῶν ὅμοις ἀδελφῶν ἕνας καὶ μόνος ἔχει δικαιώματα ἀναμφισβήτητα ἐπὶ τοῦ θρόνου. Τὸν ξέρεις ποῖος εἶναι αὐτός;

— Ὁ ἄρχων τῆς Σηλυβρίας;

— Ναί. Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος. Πρῶτον, διότι εἶναι πορφυρογέννητος.

— Αὐτὸ φθάνει.

— Καὶ ὅμως....

— Τί;

— Φαίνεται ὅτι ἡ αὐλικὴ κλίμα πού σκέπτεται μέσα εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν ἀνακτόρων.....

— Ἐ! ἡ κλίμα;

— Ἐχει ἄλλην γνώμην.

— Ὡ διάβολε!

— Καὶ καθ' ὅσον γνωρίζομεν, πολλοὶ τῶν συσχεπομένων ἐκεῖ μέσα εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ πολεμήσουν ἀντὶ πάσης θυσίας τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀνάρτησαν τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου.

— Καὶ θὰ τολμήσουν;

— Ὅλα τὰ τολμοῦν αὐτοί.

— Νὰ πολεμήσουν τὸν Δημήτριον Παλαιολόγον, παραγνωρίζοντες τὰ ἐπὶ τοῦ θρόνου δικαιώματά του;

— Καὶ αὐτὸ θέλουν νὰ κάμουν.

— Ἐτρελλάθησαν λοιπὸν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί; Ἄν δὲν θελήσουν ὁ βασιλεὺς τῶν τῶν Δημητρίου Παλαιολόγου, ποῖον λοιπὸν θὰ θελήσουν;

— Ἐδὼ εἶναι πού θὰ καταπαύῃς.

— Ἄ! Γὰρ λέγε μου....

— Φαίνεται ὅτι σκέπτονται νὰ ὑποστηρίξουν τὸν ἄλλον ἀδελφὸν τοῦ αὐτοκράτορος.

— Τὸν Θωμᾶν;

— Ὁχι.

— Τὸν δεσπότην τοῦ Μισορᾶ τότε;

— Ναί.

— Πῶς! Τὸν Κωνσταντίνον Παλαιολόγον!

— Αὐτόν.....

— Ἐ! μὰ ὀριμένως αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι καλά. Τὸν Κωνσταντίνον Παλαιολόγον! Ἄλλὰ γιατί; Μήπως διότι κατώρθωσε νὰ νικηθῆ ἀπὸ τοὺς Τούρκους; Μήπως διότι κατέστη φόρος ὑποτελῆς εἰς τὸν Μουράτ;

— Τὸ διατὶ δὲν τὸ ξέρω. Εἶμαι ὁμοῦ βέβαιος ὅτι ἡ πλουτοκρατία ἀποκλίνει ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, καὶ ἂν ἡμεῖς οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὸν καλὸν μας αὐθέντην Δημήτριον Παλαιολόγον δὲν ἐνεργήσωμεν ὅπως πρέπει νὰ ἐνεργήσωμεν, τότε νὰ εἶσαι βέβαιος ὅτι αὐτοκράτωρ θὰ γείνη ὁ Κωνσταντίνος.

— Πρέπει νὰ τὸ ἐμποδίσωμεν.

— Βεβαίως. Καὶ γι' αὐτὸ σὲ προσεκάλεσα νὰ ἐλθῃς ἐδῶ. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξυπνήσῃ ὁ κοιμώμενος λαός. Εἶναι ἀνάγκη νὰ λάβῃ καὶ αὐτὸς μέρος εἰς τὴν σύσκεψιν. Ἐπὶ τέλος ὁ λαὸς εἶναι κυρίαρχος καὶ αὐτὸς πρέπει νὰ ἐκλέξῃ τὸν μέλλοντα βασιλεὺς του.

— Εἶμαι συμφωνώτατος.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει σ' ἐρωτῶ: Εἶσαι διατεθειμένος καὶ δι' ἔργων ν' ἀποδείξῃς τὴν πρὸς τὸν ἄρχοντα Σηλυβρίας εὐγνωμοσύνην σου;

— Ναί.

— Εἶσαι διατεθειμένος νὰ συμμορφωθῇς μετὰς ὁδηγίας, τὰς ὁποίας θὰ σοῦ δώσω ἀνεξαρτήτως τῶν κινδύνων τοὺς ὁποίους θὰ διατρέξῃς;

— Ναί.

— Τότε ἄκουσε τί πρόβλεψα νὰ κάμῃς....

— Λέγε, σύντροφε. Καὶ λέγε μάλιστα γρήγορα. Ὁ καιρὸς ἐπείγει. Δὲν πρέπει ν' ἀφήσωμεν τὴν αὐλικὴν κλίμα νὰ κἀνῃ ὅ,τι θέλει.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Ἡ ἀφοσίωσις τοῦ λαοῦ!

Ὁ ἔτερος τῶν συνομιλητῶν, ὁ ὁποῖος καθ' ὄλον τοῦτο τὸ διάστημα ἐβόρῳσε νὰ κρύπτῃ τὰ πολυτελῆ του φορέματα ὑπὸ μανδύαν μαύρον ἀπομακρυνόμενος, ἐσκέφθη ἐπ' ὀλίγον καὶ ἔπειτα:

— Σύντροφε, εἰπε.

— Αὐτοῦ.....

— Ὅταν τελειώσῃ ἡ συνομιλία σας, ἐγὼ θὰ φύγω.....

— Μάλιστα.

— Ἐὰ περιμένῃς ἀρκετὰ ἕως ὅτου ἀπομακρυνθῶ.

— Πολὺ καλά.

— Ἐπειτα θὰ φύγῃς καὶ σὺ ἀπὸ τὸ κατηλείον αὐτὸ καὶ θὰ εἰσχωρήσῃς εἰς τοὺς δρομικούς, οἱ ὁποῖοι φέρουν πρὸς τὴν πόλιν τῆς Ἁγίας Θεοδοσίας.

— Μάλιστα.

— Εἰς τὴν μικρὰν πλατείαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὀδηγοῦν ὄλοι οἱ δρομίσκοι, πρὸς τὸ ἀριστερὸν μέρος θὰ διακρίνῃς κρυπτομένους εἰς τὸ σκότος ἕως ἑκατὸν ἀνθρώπους.

— Τί εἶναι αὐτοί;

— Ἐμπιστοὶ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου, τοὺς ὁποίους προβλέπων τὰ συμβαινόμενα ἔφερον ἐγκαίρως ἐκ Σηλυβρίας.

— Πολὺ καλά.

— Μετὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς θὰ ἐνοθῆς καὶ σὺ, διότι σὺ θὰ εἶσαι ὁ ἀρχηγὸς των.

— Ἐγὼ!

— Μάλιστα.

— Τόση τιμὴ, σύντροφε, πρὸς τὸν ταπεινὸν ἐμέ.

— Ἀξίεις πολὺ περισσότερον ἀπ' ὄλους αὐτοὺς σί. Καὶ ὁ ἄρχων τῆς Σηλυβρίας, ὁ ὁποῖος γνωρίζει τὴν ἀξίαν σου, ἠθέλησεν ὥστε σὺ νὰ γείνης ἀρχηγὸς των.

— Εὐχαριστῶ καὶ σὲ καὶ τὸν ἄρχοντα καὶ θὰ προσπαθῶ νὰ φανῶ ἄξιος τῆς ἐκτιμήσεως καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης του. Ἐν τούτοις αὐτοὶ οἱ ἑκατὸν ἄνθρωποι θὰ θελήσουν νὰ με ἀναγνωρίσουν ὡς ἀρχηγὸν των;

— Ναί. Διετάχθησαν ἤδη.

— Καὶ πῶς θὰ πειστοῦν ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον διεδόχθησαν νὰ ὑπακούουν;

— Ὅταν τοὺς πλησιάσῃς, θὰ φωνάξῃς «Βυζάντιον», ἐκεῖνοι δ' ἀπαντήσουν «Σηλυβρίας».

— Καὶ αὐτὸ ἀρκεῖ;

— Μάλιστα.

— Πολὺ καλά. Ἐξακολούθησε τώρα. Ἄφου τεθῶ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἀνθρώπων ἐκεῖνων, τί θὰ κάμω;

— Πρῶτον, θὰ ὀδηγήσῃς πρὸς τὰς λαϊωτέρας συνοικίας τῆς πόλεως καὶ χωρὶς καμμίαν ἐπιφύλαξιν θὰ διακηρύξῃς εἰς τοὺς ἀφτυνημένους κατοίκους ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ ἀπέθανε.

— Μάλιστα.

— Καὶ εὐθὺς ἀμέσως θὰ ἀνεκηρύξῃς ὡς μέλλοντα αὐτοκράτορα τὸν Δημήτριον Παλαιολόγον τὸν πορφυρογέννητον.

— Ἐπιολόωτατον, Κατόπιν;

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841 ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ἡ ΜΟΝΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Διοικήτης: ΑΔΕΞ. Ν. ΔΙΟΜΗΔΗΣ
Συνδιοικήτης: ΙΩ. Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ
Ἐπιδιοικήτης: ΕΜΜ. ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ

Μετοχικὰ καὶ Ἀποθεματικὰ Κεφάλαια ΔΡΧ. 315,000,000
Καταθέσεις ἄνω τῶν ΔΡΧ. 4,360,000,000

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ 7 WALL STREET

ΠΛΗΡΕΣ ΔΙΚΤΥΟΝ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΘΗΝΑΙ: Κεντρικόν. Ὑποκατάστημα Ὁδοῦ Μητροπόλεως. Πρακτορεῖον Καλλιθέας. Πρακτορεῖον Νέας Ἰωνίας (Ποσειδάων). Πρακτορεῖον Νέου Ἐλληνισμοῦ (Καπνιστῆ). Πρακτορεῖον Ἀθηνῶν.

Αριθ. Ν. Κυριακή: Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Ν. 5 Ατλ. 112 16 Μην 1928 Η ΑΦΘΑΣΤΟΣ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΕΛ

(Συνέχεια εκ του χθεσινού).

—Είναι βέβαιον ότι πολλοί περιέργοι και πολλοί όμοφρονούντες θα σπένδουν να προστεθούν μαζί σας....
—Κ' εγώ τὸ ἐλπίζω.
—Τοιοτοτρόπος τὸ πλῆθος, τοῦ ὁποίου θὰ ἠγήσῃ, θὰ καταστῆ σεβαστὸν εἰς ἀριθμὸν. Εἶσαι ἀρκετὰ πεπειραμένος και πιστεύω ότι θὰ κατορθώσῃς νὰ τὸ φανασίης ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου.
—Μάλιστα.....
—Τὴν στιγμὴν λοιπὸν ἐκείνην τὴν κρίσιμον, ὅπως τυχαίως, πρόσσεξε εἰς τὴν λεπτομέρειαν αὐτὴν, ὅπως τυχαίως, θὰ εὔρεθῇ ἐμπρὸς σας.....
—Ποῖός;
—Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος.....
—Ἄ! ἅ! λοιπόν;
—Τί λοιπόν; Ἐκείνον τὸν ὁποῖον σεῖς θὰ προσφωνήτε ὡς αὐτοκράτορά σας, ἔχετε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὸν φέρετε ἐν θριάμβῳ εἰς τὰ ἀνάκτορα και νὰ τὸν ἐπιβάλετε ἐν ἀνάγκῃ και διὰ τῆς βίας εἰς τὴν συσκεπτομένην αὐλικὴν κλίκαν.
—Φθάνει, σύντροφε. Αἱ ὁδηγία αὐταί εἶναι ἀρκεταί. Ἄλλὰ τίποτε δὲν θέλω νὰ μοῦ εἰπῆς.
—Ὅχι δά. Πρέπει νὰ μάθῃς και κατὶ ἄλλο.
—Ποῖον;
—Τὴν ἀμοιβὴν σου.
—ὦ! Ἐνας ἄρχων μεγαλόδορος ὡσάν τὸν Δημήτριον Παλαιολόγον εἰξεύρει πὼς πρέπει ν' ἀμείψῃ τὴν ἀφοσίωσιν τῶν ποστῶν του φέρον.
—Ὅπωςδὴποτε γνώριζε ότι τὴν στιγμὴν ποῦ ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ἀνακηρυχθῆ αὐτοκράτωρ, ἡ θέσις σου θὰ βελτιωθῆ. Ἄσκητὸ ἐλεηλάτησαν τὰ κοινὰ και τὰ δημόσια οἱ αὐλικοὶ τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου.....
—Φθάνει, σύντροφε! Ἄφίνο εἰς σὲ τὴν φροντίδα τῆς ἀμοιβῆς. Τώρα εἰμπορεῖς νὰ πηγαίνῃς. Πρέπει νὰ μείνω μόνος διὰ ν' ἀρχίσω τὰς ἐνεργείας μου.
—Ναί! πηγαίνο.
Καὶ πράγματι.
Ὁ μὲ τὸν μανδύαν ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἐνήργει κατ' ἐντολήν τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου, ἐπλήρωσε τὸν λογαριασμὸν τοῦ καπιλίου και ἔφυγε.
Ἄφου δ' ἐπέρασεν ἀσκετὸν διάστημα χρόνου, ἐσηκώθη και ὁ ἔτερος τῶν συντρόφων, ἐξῆλθε τοῦ καπηλείου και ἐτάπη πρὸς τὴν πύλην τῆς Ἁγίας Θεοδοσίας φηθυρίζων
—Ἄς κάμωμε λοιπὸν κ' ἐμεῖς ἕνας αὐτοκράτορα....
Ἀφῆκεν ὀπισθὲν του τοὺς μεγάλους κεντρικοὺς δρόμους τῆς πόλεως, εἰσεχώρησεν ἔπειτα πρὸς τὰς συνοικίας τὰς πρὸς τὴν πύλην τῆς Ἁγίας Θεοδοσίας εὔρισκομένης, ἔφθασεν εἰς τὴν μικρὰν πλατείαν και διέκρινε τοὺς ἐκατὸν ἄνδρας, περὶ τῶν ὁποίων του εἶχεν ὀμιλήσῃ ὁ μὲ τὸν μανδύαν ἄνθρω.
—Αὐτοὶ θὰ εἶναι! ἐσκέφθη.
Ἐπροχώρησε θαρραλέως πρὸς αὐτούς, και ὅταν ἐπλησίασεν εἰς ἀπόστασιν πέντε ἢ ἕξ βημάτων, ἐφώνασε:
—Βυζάντιον!
—Σηλυβρία, ἀπήντησαν πολλοὶ ταυτοχρόνως φωναί.
—Εἰξεύρετε ποῖος εἶμαι ἐγώ;
—Ναί. Ἐγὼ εἶμαι.....
—Καλῶς ὤρισες, ἀρχηγέ.
—Εἰσθε ἔτοιμοι τώρα;

—Γνωρίζετε τί θὰ κάμωμεν;
—Ναί.
—Ὅχι.
—Πὼς; Δὲν γνωρίζετε τίποτε;
—Ἀπολύτως τίποτε.....
—Διάβολε!.....
—Δὲν εἶναι ἀνάγκη ὅμως νὰ στενοχωρησῃς γι' αὐτό.
—Γιατί;
—Ὅτε ἐζητήσαμεν, οὔτε θέλομεν νὰ μάθωμεν τίποτε. Ἡμεῖς εἰμεθα ἀφρωσιωμένοι εἰς τὸν ἀρχοντα τῆς Σηλυβρίας, ὁ ὁποῖος μᾶς διέταξε νὰ ὑπακούσωμεν εἰς τὸν ἀρχηγόν, τὸν ὁποῖον θὰ μᾶς στελέη.
—Ὄστε ἐγὼ πρέπει νὰ σᾶς διατάξω τί θὰ κάμετε;
—Ναί.
—Ἐχει καλῶς.
Καὶ μετ' ὀλίγον ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀφρωσιωμένων ἐκείνων ἀνθρώπων τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου εἶπε:
—Οἱ ἀφελεῖς κάτοικοι τῆς βασιλευούσης κοιμώνται ὑπνον μακάριον και δὲν γνωρίζουν ότι ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἀπέθανε....
—Ἀπέθανε!
—Ναί! σήμερον τὸ πρωῒ. Τὸ πρᾶγμα ἐκρατήθη μυστικῶν ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους, οἱ ὁποῖοι αὐτὴν τὴν στιγμὴν προσπαθοῦν, ἐπαφελούμενοι τῆς ἀγνοίας τοῦ λαοῦ νὰ ἐκλέξουν ἕνα ἰδικὸν τους βασιλέα....
—Ἄ! τοὺς κατηραμένους!
—Κατηραμένους! Καλὰ τοὺς εἶπατε. Κατηραμένους! Φαντασθῆτε ότι ἐνδεδειγμένους ἐκ δικαιωμάτων ἀναμφισβητήτων βασιλεὺς εἶναι ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος. Καὶ ὅμως.....
—Εἰ! εἰ!
—Οἱ αὐλοὶ τῆς κλίμας θέλουν νὰ κάμουν ἄλλον βασιλέα....
—Θάνατον εἰς τοὺς αὐλικούς!
—Πρὸ παντός ἡσυχία, φίλοι μου. Ὅχι παρεκτροπὰς....
—Διάταξε, ἀρχηγέ. Τί πρέπει νὰ κάμωμεν;
—Ἐν πρώτοις νὰ ἀρτυνώσωμεν ὄλους τοὺς κατοίκους τῶν συνοικιῶν, ἀπὸ τὰς ὁποίας θὰ διέλθωμεν.
—Μάλιστα.
—Μετὰ ταῦτα νὰ τοὺς κάμωμεν γνωστὸν ότι ὁ αὐτοκράτωρ ἀπέθανε.
—Ἐπειτα;
—Καὶ τέλος νὰ ἀνακηρύξωμεν ἡμεῖς τὸν ἰδικὸν μας αὐτοκράτορα εἰς πείσμα ὄλων τῶν αὐλικῶν.
—Μάλιστα.
—Καὶ εἰξεύρετε ποῖον θ' ἀναφωνήσωμεν ὡς αὐτοκράτορα ἡμεῖς;
—Τὸν κάλλιστον.
—Καὶ ὁ κάλλιστος ποῖος;
—Ὁ ἄρχων τῆς Σηλυβρίας.
—Εἴμεθα σύμφωνοι λοιπὸν. Καὶ τώρα ἐμπρὸς!....
Καὶ οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι δίδοντας τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως μᾶς ἐξεγέρσεως, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶναι ἐκ τῶν προτέρων γνωστά, ὤρμησαν πρὸς τοὺς σκοτεινοὺς δρομίσκους τῶν λαϊκῶν ἐκείνων συνοικιῶν κραυγάζοντες:
—Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης ἀπέθανε. Παλλὰ τὰ ἔτη τοῦ πορφυρογεννήτου αὐτοκράτορος ἡμῶν Δημητρίου τοῦ Παλαιολόγου!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Βυζάντις ὁ ἐργάτης.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶχε προῖδει ὁ μὲ τὸν μανδύαν ἄνθρω, συνέβη ὄντως. Ἡ ἀνέλιπτος και ἀπροσδόκητος και τρομερὰ εἰδησις ἀρτυρίσεν ἐντὸς ὀλιγίστου χρονικοῦ διαστήματος τὸν κόσμον τῶν μακαρίως κοιμημένων ἀνδρῶν.
Καὶ μετ' ὀλίγον ἕνα πλῆθος περιέργων ἔσπευσε νὰ ἐνωθῇ με τοὺς νυκτερινούς ἐκείνους διαδηλωτάς και νὰ ζητήσῃ πληροφορίας.
—Ἀπέθανεν ὁ αὐτοκράτωρ;
—Ἀπέθανε....
—Πότε;
—Σήμερον τὸ πρωῒ. Καὶ μᾶς ἔκρυπταν τὸν θάνατόν του.
—Ποῖοι;
—Οἱ θεοκατάρατοι αὐλικοὶ. Καὶ τοῦτο γιὰ νὰ κάμουν δικὸν τους αὐτοκράτορα και ὄχι τὸν πορφυρογεννήτον Δημήτριον. Ἐμεῖς ὅμως θὰ τοὺς μάθωμεν νὰ μὴν ἀσεβοῦν πρὸς τοῦ λαοῦ τὴν θέλησιν! Βασιλεὺς μας νόμιμος εἶναι ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος.
(Ἐπεται συνέχεια).

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΜΑΡΙΑ Η ΠΕΝΤΑΓΙΩΤΙΣΣΑ

Αντ. Ν.
Κυριακ.

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Ν.Υ. Ατλα-12
17 Μαΐ 1928

Η ΑΦΘΑΣΤΟΣ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

(Συνέχεια εκ του χθεσινού).

- Πολλά τὰ ἔτη σου, βασιλεῦ Δημήτριε!
- Χαίρε ὁ τρισαύγουστος Δημήτριος!
- Ἀλλὰ ἐδῶ μένοντες, ἀδελφοί, προδίδομεν ἡμᾶς αὐτοὺς. Εἰς τὰ ἀνάκτορα συσκέπτονται καὶ ἀποφασίζουν παρὰ τὴν θέλησιν μας.
- Κατὰρα εἰς τοὺς αἰλικούς!
- Θάνατος εἰς τοὺς περιφρονοῦντας τὸν λαόν!...
- Ἐμπρὸς λοιπόν, ὦ ἀδελφοί. Ἄς δράμωμεν εἰς τὸ θεοφροῦρητον παλάτιον. Τὸ δίκαιον μεθ' ἡμῶν. Ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν.
- Ναί, εἰς τὸ παλάτιον...

Ἄρκετὰ ὀγκωδὲν τώρα τὸ πλῆθος καὶ ὀγκούμενον ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν διὰ τῆς προσελεύσεως καὶ νέων περιέργων, φανατισμένων ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου, τὸν ὅποιον ἐθεώρουσαν ὡς ἀδικούμενον, ὥρμησε καὶ ἐγύθη πρὸς τὴν μεγάλην ὁδόν, ἡ ὁποία ἔφερε κατ' εὐθείαν εἰς τὰ ἀνάκτορα, μέσα εἰς τὰ ὁποία εὗρισκετο ἀκόμη ὁ νεκρὸς τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου καὶ συνεδρίαζον οἱ ἐπιφανεῖς ὅπως ἐκλέξουν τὸν νέον αὐτοκράτορα.

Θορύβος δὲ καὶ κραυγαὶ καὶ ὄρυγαί καὶ ὕβρεις καὶ ἀπειλαὶ καὶ ἀνευφημαὶ ἀπετέλουν ἀληθῆς πανθαμμόνιον, τὸ ὅποιον ἀφύπνιζε τὴν κοιμωμένην πόλιν, ἠλέκτριζε τὰς ὀδοπόρκα χιλιάδας τῶν κατοικῶν αὐτῆς καὶ ὄθει κίματα λαοῦ πρὸς τὴν πλατείαν τῶν ἀνακτόρων, ἡ ὁποία ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἐπληροῦτο κόσμου περιέργου, ζωηροῦ, ὄργισμένου, ἀησιόχου, διαδηλοῦντος τὴν ἀησιχλίαν του διὰ κραυγῶν, δι' ὁμοθυμῶν δι' ἀπειλῶν:

- Θάνατος εἰς τοὺς περιφρονοῦντας ἡμᾶς!
- Τὸν βασιλέα ἡμῶν ἡμεῖς θὰ τὸν ἐκλέξωμεν!
- Πολλά τὰ ἔτη τοῦ πορφυρογεννήτου Δημητρίου!
- Χαίρε ὁ τρισαύγουστος ἡμῶν Δημήτριος ὁ Παλαιολόγος!

Ἐν τῷ μεταξύ ἄλλο πλῆθος κατέφθασεν. Ἡ πλατεία ὑπερπληροῦθη τώρα. Ἡ κίνησις τοῦ κόσμου δὲν ἦτο εὐχρησ πλέον. Καὶ ἐν τούτοις ὁμάδες πολιτῶν ἐξηκολοῦθον καταφθάνουσαι, μέχρις ὅτου μία μισοστομιὸς ἀντήχησε κραυγῇ:

— Τόπον! Τόπον! Ἐρχεται ὁ Πορφυρογεννήτου Δημήτριος Παλαιολόγος!

Πράγματι. Ἡ ὁμάς τῶν Σηλυβριωτῶν ἔνοπλος, ἡ ἐκ τῆς πόλεως τῆς Ἁγίας Θεοδοσίας σπεύδουσα εἰς τὰ ἀνάκτορα, ἀπὸ ἐσθίμανε μετὰς κραυγῆς τῆς τὸν γενικὸν συναγεμῶν τῆς πόλεως, συνήγαγε κατ' ὁδὸν τὸν Δημήτριον Παλαιολόγον.

— Τὸν ἀνεγνόρισε καὶ τὸν περιεκύρισε καὶ τὸν προσεφώνησε καὶ τὸν ἀνευφήμησεν ὡς τὸν μέλλοντα βασιλέα.

- Χαίρε ὁ τρισαύγουστος!
- Πολλά τὰ ἔτη σου, πορφυρογεννήτε Δημήτριε!
- Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ σέ, βασιλεῦ καὶ κύριε!

Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος, ὁ διὰ τῶν μέσων τὰ ὁποία γνωρίζομεν ἤδη ἐπιτυχῶν τὸν συναγεμῶν τοῦ λαοῦ καὶ ἐπιβλήθει εἰς τὴν ἀγάπην του καὶ τεθείς ὑπὸ τὴν προστασίαν του ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ὁ ἀπὸ σκοποῦ καὶ κατόπιν μελετημένον σχεδίον ἐφανισθεὶς κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν εἰς τοὺς δρόμους τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐδέχθη μειδιῶν ν' ἀπεθῆ ἦσυχος νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον του.

Ἄλλ' οἱ ἄνθρωποι τοῦ, ὀδηγούμενοι καταλλήλως ὑπὸ τοῦ ἀρχηγῶν των, ἐπέμενον.

- Εἰς τὰ ἀνάκτορα! ἐκραύγασαν μαινόμενοι.
- Πρὸς τὸν θρόνον!
- Χαίρε ὁ βασιλεὺς καὶ κύριος!
- Πολλά τὰ ἔτη σου, Δέσποτα!

Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ἐφάνη ὑποκύρας εἰς τὴν ἀνάγκην, ἔπαυσε ν' ἀνθίσταται καὶ ἀμέθῃ εἰς τὴν διάρκειαν τοῦ πλῆθους, τὸ ὅποιον ὠδήγησεν αὐτὸν ἐν θριαμβῷ καὶ φωναῖς καὶ χαίρεσιμα εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὁ πρὸς τῆς πλατείας τῶν ὁποίων εὗρισκόμενος λαὸς ἐξερράγη εἰς ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις χαρᾶς.

— Τόπον! τόπον! ἔρχεται ὁ πορφυρογεννήτου Δημήτριος Παλαιολόγος. Ὁ βασιλεὺς ἡμῶν καὶ κύριος.

Μέγιστος τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ ἄρχων τῆς Σηλυβρίας ἐκέρδιεν εἰς τὸ παιγνίδι, τὸ ὅποιον τόσον ἐπιτηδείως ἤρχισεν. Ἐκέρδιεν ἓνα θρόνον καὶ ἓνα στέμμα, διότι προφανῶς κατὰ τῆς λαϊκῆς γλώσσης καὶ θέλησεως καμία ἄλλη γνώμη καὶ καμία θέλησις δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀντιστη. Καὶ οἱ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰδοῦση τῶν ἀνακτόρων συσκεπτόμενοι ἄρχοντες καὶ διάφορον ἂν εἶχαν γνώμην καὶ ἄλλον ἂν ἐξέλεγον ὡς βασιλέα, θὰ ἠναγκάζοντο ἐν τούτοις νὰ υποκύρουν εἰς τὴν λαϊκὴν θέλησιν τὴν τόσον προῶρος, ἀλλὰ τόσον ἀπειλητικῶς ἐκδηλωθεῖσαν...

Ἀτυχῶς ὁμῶς διὰ τὸν Δημήτριον Παλαιολόγον, μέσα εἰς τὸ πλῆθος ἐκεῖνο τῶν ὁμοφρονούντων ὑπῆρχε καὶ εἰς διαφανῶν, ὁ ὁποῖος ἐπαφελήθεις στιγμιαίας πινὸς ἀησιχλίας ἀνέκραξεν:

— Χαίρε ὁ Δεσπότης τοῦ Μισοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγος! Χαίρε ὁ μέλλον βασιλεὺς καὶ κύριος!...

Τὸ ὄνομα τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, ἀπροσδοκῆτως ἀκουσθεὶς κατὰ τὴν κρίσιν καὶ ψυχολογικὴν ἐκείνην στιγμὴν, ἐπέφερον ἀναστάσιον εἰς τὰς τάξεις τῶν ἰδιαιτέρων φίλων τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, μετ' ὑψωμένας ράβδους, ὤρμησαν πρὸς τὸ μέρος ὁπότεν ἠκούσθη ἡ ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου κραυγῇ ἀποφασισμένη νὰ πνίξουν ἐντὸς αἵματος πᾶσαν ὑπὲρ τοῦ Δεσπότη τοῦ Μισοῦ ἐπιθυμίαν.

Ἐν τούτοις ὁ ἄνθρωπος ὁ παρὰ τὴν ὁμόφωνον γνώμην τοῦ πλῆθους κηρυχθεὶς ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, ἀδιαφορῶν διὰ τὸν κίνδυνον εἰς τὸν ὅποιον ἐξετίθετο, ἐπανάλαβεν ἐντονότερον τὴν φράσιν αὐτῆν:

— Βασιλέα ἡμεῖς θὰ ἐκλέξωμεν καὶ ὅ, οἱ Σηλυβριῶται. Καὶ βασιλεὺς εἰς ἑσὺ. Ὁ Κωνσταντίνος Δράγασις ὁ Παλαιολόγος. Πολλά τὰ ἔτη τοῦ δεσπότη τοῦ Μισοῦ. Ὅτι αὐτὸς ὠδήγησεν ἡμᾶς εἰς τὴν νίκην.

Ἄ! καθηραμένε φίλαρ! ἐδόθησεν εἰς τῶν ἀνθρώπων τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου. Ἡ αἰλικὴ κλίμα σὲ ἠγόρασε καὶ σ' ἐπλήρωσε κατὰ γὰρ νὰ σπείρῃς ζιζάνια μέσα εἰς τὸν λαόν. Τώρα ὁμοῦ θὰ σὲ μάθω ἐγὼ νὰ ὀμιλῇς.

Καὶ ὤρμησε κατὰ τοῦ ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου κηρυχθέντος, μετ' ἡν ἀπόφασιν νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς αὐτὸν σιγὴν δι' οἰουδήποτε τρόπον.

— Ἐδῶ οἱ φίλοι μου! ἐφώνησε τότε ὁ ἀπειλούμενος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου πολίτης.

Ἡ προσήλπις ἐκείνη ἔσχεν ἀνέλπιστα ὄντως ἀποτελέσματα. Διότι ἑκατοντάς ἐργατῶν ἀποσπασθεῖσα ἐκ τοῦ πλῆθους συνεκεντρώθη περὶ τὸν κηρυχθέντα ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου. Καὶ φωναὶ ἠκούσθησαν ἔπειτα:

— Ὁ Βαλδᾶς ὁ ἐργάτης ἔχει δίκαιον! Ἄν ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἀπέθανε, τότε αὐτοκράτωρ πρέπει νὰ γίνῃ ὁ κάλλιστος. Καὶ ὁ Δημήτριος τῆς Σηλυβρίας δὲν εἶναι ὁ κάλλιστος.

— Δὲν εἶναι, ὄχι! ἐβροντοφώνησεν ὁ Βαλδᾶς ὁ ἐργάτης, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν κάμωμεν ἐκτενεστέρον λόγον εἰς ἄλλο μέρος τοῦ βιβλίου τούτου. Κάλλιστος δὲν εἶναι ὁ μὴ πολεμιστής, ὁ τὰ ἴδια συμφέροντα τιθεὶς ὑπὲρ τῆς πατρίδος τὰ συμφέροντα, ὁ διαρκῶς διχονομητῶν πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, ὁ τοσάκις καταλήθης τὸν θανόντα βασιλέα, ὁ ὑπονομεύσας τὸν ἀδελφόν του Κωνσταντίνου, ὁ ἔχων ὡς πρόγραμμα αὐτοῦ τὴν δουλικὴν ὑποταγὴν εἰς τοὺς Τούρκους! Ἀλλὰ κάλλιστος εἶναι ὁ Δεσπότης τοῦ Μισοῦ, πρὸς τὸν ὅποιον ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης εἶχε πλήρη καὶ ἀπεριόριστον ἐμπιστοσύνην! Μὴ λησμονεῖτε, ἀδελφοί, ὅτι προκειμένου νὰ ταξειδεύσῃ εἰς Ἰταλίαν ὁ θανὼν βασιλεὺς, μετεκλήσατο ὡς ἐπίτροπον τῆς ἀρχῆς τὸν ἀδελφόν του Κωνσταντίνου. Καὶ μὴ λησμονεῖτε ὅτι τοῦ Κωνσταντίνου κυβερνῶντος ἡμᾶς, τάξις ἐπεκράτησε καὶ ἀσφάλεια καὶ εὐνομία καὶ ἀπονομὴ δικαιοσύνης ἐξ ἴσου ἐπὶ πέντητας καὶ πλουσίους, ἐπὶ ἀδυνάτους καὶ ἰσχυροὺς. Κάλλιστος εἶναι ὁ Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, ὁ ἦρος, ὁ αἰσθηματίας, ὁ σώφρων, ὁ πολεμιστής, ὁ στρατηγικώτατος, ὁ μὲ δεκαεσιχίλιους ἄνδρας ἀναγκάσας τὸν Σουλτὰν Μουράτ νὰ κινήσῃ ἐναντίον του διακοσίας χιλιάδας στρατοῦ. Κάλλιστος εἶναι ὁ Δεσπότης τοῦ Μισοῦ, ὁ ὁποῖος γνωρίζει πρό παντὸς τί εἶναι ἀξιοπρέπεια, διότι καὶ βασιλεύων καὶ πολεμῶν καὶ πολεμώμενος καὶ μισῶν καὶ μισούμενος καὶ θριαυβεύων ἢ ἠττώμενος καὶ ζῶν ἢ θνήσκων ἓνας βασιλεὺς πρέπει νὰ εἶναι ἀξιοπρεπής.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΤΕΡΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Η ΑΦΘΑΣΤΟΣ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

(Συνέχεια εκ του χθεςινού).

Οι λόγοι αυτοί του Βαλδᾶ τοῦ ἐργάτου, ἢ αὐτὸς οὗτος ὁ Βαλδᾶς ἤσκησαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ πλήθους τοιαύτην, ὥστε νὰ μεταστρέψωσι τὸ φρόνημα αὐτοῦ διὰ μᾶς, εἶναι ἄγνωστον.

Τὸ βέβαιον ἐν τούτοις εἶναι ὅτι ὄλωσ' ἀποτόμως ὁ ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου ἐνθουσιασμός τοῦ πλήθους ἐκόπασεν. Αἱ ζωηραὶ κραυγαὶ ἔπαυσαν ἀκουόμεναι καὶ αἱ προσφωνήσεις ἐμετριώθησαν τώρα εἰς μόνον τὸν κύκλον, τὸν ὁποῖον ἀπετέλουν οἱ ἐκ Σηλυβρίας ἄνθρωποι τοῦ ὑποψηφίου βασιλέως.

Ἀντιθέτως δὲ φωναὶ συμπαιθείας ἤρχισαν τώρα ἀκούομεναι ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, τὴν ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου αὐθόρμητον προπαγάνδαν ἐξηκολούθει ἀπὸ τῆς θέσεώς του, μεταβληθείσης εἰς πρόχειρον βῆμα, ὁ Βαλδᾶς ὁ ἐργάτης.

— Ἐγὼ, ἔλεγεν, ἐπολέμησα ὑπὸ τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον. Ἄδελφοί μου καὶ φίλοι μου! παστεύσατέ με ὅτι ἡρωϊκώτερον ἄνδρα δὲν συνήντησα εἰς τὴν ζωὴν μου. Τὴν στιγμὴν ποῦ ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος θὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ χηρεύοντος αὐτοκρατορικοῦ θρόνου, εἶπε βέβαιοι ὅτι ἡ δόξα ἐξασφαλίσθη ὑπὲρ ἡμῶν. Καὶ νικῶντες καὶ νικώμενοι, θὰ εἶμεθα πάντοτε ἐνδοξοί.

Καὶ ὁ ἀκαταπνήχτος ἐκεῖνος νέος, ὁ ὄλωσ' αὐθόρμητος καὶ ἐξ ἀγαπῆς πρὸς τὴν πατρίδα ἐνεργῶν, κατάρθωσεν ἐντὸς ὀλίγου χρόνου διαστήματος ἀνέλπιστόν τι.

Ὅλον ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τὸ πρὸ ὀλίγου μόλις μαινόμενον ἐξ ἐνθουσιασμοῦ ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου, τὸν ὁποῖον βία ἔζητε ν' ἀναβιάσῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου, εἰσώπησε τώρα.

Καὶ ἡ σιωπὴ του ἐκεῖνη ἦτο ἀποτέλεσμα ὀρμητικῶν καὶ ψυχραιμοτέρων σκέψεων.

Ἀφρυσινθῆν, ἀπροσδόκητον πληροφορηθὲν εἶδῃσιν, ἐξοργισθὲν ὑπὸ ἐπιτηδείων σκοπῶν ἴσως ἐνεργούντων, παραφροσῆν, φανατισθὲν, ἐκηρύχθη ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου καὶ ἐλησμόνησε τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον, τὴν σωφροσύνην, ἰκανότητα, πατριωτισμόν, δικαιοσύνην καὶ ἀγαθότητα τοῦ ὁποῖου πολλάκις ἔτυχε νὰ ἐκτιμῆσθαι μετὰ τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ἐλησμόνησε τὸν Δεσπότην τοῦ Μιστραῖ, ὁ ὁποῖος μὲ τοὺς δεκακισχιλίους τοῦ ἀνδραὸς ἐπεχείρησε τὴν θαυμασίαν ἐκείνην ἐκστρατεῖαν του, ἡ ὁποία τὸσον ἀνησύχησε τὸν Σουλτᾶν Μουράτ. Καὶ τέλος ἐλησμόνησε τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον, περὶ τοῦ ὁποῖου ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος εἶχεν ἐκφρασθῆ ἀπροκαλύπτως.

— Ὁ Κωνσταντῖνος, εἶπεν, ἔπρεπε νὰ βασιλεύῃ καὶ ὄχι ἐγὼ. Ἐκεῖνος τοῦλάχιστον γνωρίζει ν' ἀντιμετωπίζῃ τὰς περιστάσεις καὶ ἔχει τὸ ψυχικὸν σθένος νὰ μὴ ἀπογοητεύεται.

Αὐτὰ ἐσκέφθη τὸ πλῆθος καὶ ἔπαυσε τοὺς ἀκαίρους ἐνθουσιασμούς του. Καὶ ὁ Βαλδᾶς ὁ ἐργάτης, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλεται ἡ συντέλεσις τοῦ θαύματος αὐτοῦ, ἀγνοῶν ἴσως ὁποῖαν μεγίστην ὑπηρεσίαν προσέφερεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, εἶπεν εἰς τοὺς περὶ αὐτόν.

— Μέσα εἰς τὴν μεγάλῃν αἴθουσαν τῶν τελετῶν οἱ ἄρχοντες ἡμῶν συσκέπτονται. Ἄς ἀναμένωμεν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συσκέψεως αὐτῶν. Ἐγὼ πεποιθῆσιν εἰς τὸν πατριωτισμὸν των καὶ εἰμὶα βέβαιος εἰς δὲν θὰ βραδύνωμεν νὰ χαιρετήσωμεν ἐπίσημος ὡς βασιλέα ἡμῶν τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ὁ νέος αὐτοκράτωρ.

'Αληθῶς.

Οἱ ἐπιφανέστεροι τῶν πολιτῶν τοῦ βασιλείου συνεσκέπτοντο ἀπὸ τεσσάρων ὥρων περὶ τοῦ καταλληλοτέρου, ὁ ὁποῖος ἔπρεπε νὰ διαδεχθῆ τὸν θανόντα αὐτοκράτορα.

Αἱ ἀξιώσεις τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου καὶ τὰ δικαιώματά του ὡς πορφυρογεννήτου ἔδρον ἐν τῇ συνελεύσει ἀρχετοὺς ὑποστηρικτάς.

'Αλλ' ὄχι καὶ Ἰωάννης νὰ ἐπιβάλλουν τὴν γνώμην αὐτῶν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὰς περιστάσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας διατέλει τὸ κράτος, ἀπαιτεῖτο βασιλεὺς ἰκανὸς ν' ἀναλάβῃ διὰ ρωμαίων χειρῶν τὰς ἡμέρας τῆς ἐξουσίας καὶ κυβερνήσῃ μετὰ σθένους καὶ ἀντιμετωπίζῃ μετὰ θάρρους τοὺς πανταχόθεν ἀπειλούντας τὸ κράτος κινδύνους.

Οἱ ταῦτα δὲ φρονούντες καὶ οἱ κεκηρυγμένοι ὑπὲρ «βασιλέως τῶν περιστάσεων» ὑπεστήριξαν ἐκθύμως, καίπερ ἀπόντα, καίπερ μὴ γνωρίζοντα ἀκόμη τὸν θάνατον τοῦ αὐτοκράτορος, τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον.

Καὶ οὐχὶ ἀδίκως.

Τὰ παρελθόν του ἀνδρός ἦτο μία ἐγγύησις διὰ τὸ μέλλον, τὸ ὁποῖον προσεβλήτετο τὸσον δύσελα, ἀβέβαιον καὶ ζοφερόν.

Οἱ ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου κηρυχθέντες ἦσαν βέβαιοι ὅτι ὁ Δεσπότης τοῦ Μιστραῖ, ἀνερχόμενος τὸν θρόνον καὶ περιβαλλόμενος τὸ στέμμα, θὰ ἐφρόντιζε τοῦλάχιστον νὰ διοργανώσῃ τὰ τοῦ κράτους κατὰ τρόπον ἐγγυώμενον τὴν ἀξιοπρεπῆ παρατασίαν τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Ἦσαν βέβαιοι ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος, ἐκ τοῦ μηδενὸς δημιουργήσας ἐν Πελοποννήσῳ ἕνα ὀλιγάριθμον στρατὸν ἀνδρείων, ὁ ὁποῖος ἐνίκηθη μὲν, ἀλλ' ἀφού ἐξεστράτευσεν ἐναντίον του ὀλη ἢ ἐν Εὐρώπῃ εὐρισκόμενα τότε τουρκικῆ στρατιά, γινόμενος αὐτοκράτωρ θὰ ἐφρόντιζε πρὸ παντός νὰ δημιουργήσῃ κάποιον στρατὸν, μὲ τὸν ὁποῖον ἐν ἀνάγκῃ νὰ ὑπερασπισθῆ τὴν πρωτεύουσάν του, κατὰ τῆς ὁποίας ἀργὰ ἢ ταχέως θὰ ἐστρέφοντο οἱ Τούρκοι.

Ναὶ μὲν ὁ Μουράτ δὲν ἐφαινετο ἐπὶ τοῦ παρόντος διατεθειμένος νὰ πολιορκήσῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ νὰ ἐπιδώσῃ τὴν ἄλυσιν αὐτῆς, καὶ τοῦτο, διότι εἶχεν ἄλλους πλέον ἐπικινδύνους ἐχθρούς νὰ πολεμήσῃ. Ἄλλὰ καὶ ἐκ τῶν συνεχῶν καὶ ἀδιακόπων πολέμων ὁ Μουράτ εἶχε καταπονηθῆ τὸ σῶμα, καὶ γνωρίζομεν ὅτι ἐξήτει ἐπιμόνος ν' ἀποσυρθῆ τῆς ἀρχῆς διὰ νὰ ζῆσθαι ἡσυχῶς, τὰς ὑπολειπομένας ἡμέρας τοῦ βίου του. Κίνδυνος λοιπὸν ἀπὸ μέρους τοῦ Σουλτᾶν Μουράτ δὲν ἐφαινετο ἀπειλῶν τὴν βασιλεύουσάν.

'Αλλ' ὁ διάδοχός του Μωάμεθ, ὁ ὁποῖος καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα θ' ἀνήρχετο γρήγορα εἰς τὸν σουλτανικὸν θρόνον, εἶτε θνήσκοντος τοῦ ἐξησθενημένου ἤδη πατρός του, εἶτε οικειοθελῶς ἀποχωροῦντος τῆς ἀρχῆς, εἶχε κατ' ἐπανάληψιν ἀφήσει νὰ γνωσθοῦν οἱ σκοποὶ καὶ τὰ φρονήματα καὶ αἱ προθέσεις καὶ τὰ σχέδια αὐτοῦ. Καὶ συνώμισε τὸ πρόγραμμά του, μὲ τὸ ὁποῖον θ' ἀνήρχετο εἰς τὸν Σουλτανικὸν θρόνον καὶ θ' ἀνελάμβανε τὴν ἀρχὴν, εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις.

— Ἐγὼ θὰ θέλῃσω ὡς Σουλτᾶνος ὅτι δὲν ἠθέλησεν ὁ πατήρ μου.

Καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει, μέχρι τῶν ὁποῖων ἔφθασαν οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ διαδόχου, δὲν ἐδυσκολεύθησαν νὰ ἐξηγήσουν αὐτούς.

(ἀνεκδοκί)

Ὁ Σουλτὰν Μουράτ δὲν ἠθέλησε νὰ καταλάβῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν!

Ἄρα ὁ Μωάμεθ ὡς Σουλτάνος θὰ ζητήσῃ νὰ καταλάβῃ αὐτήν; Τοιοῦτοτρόπως οἱ περὶ ἐκλογῆς νέου βασιλέως συσχεπόμενοι, ἐξαιρέσει τῶν ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου κηρυχθέντων, κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐπρεπε νὰ ἐκλέξωσι βασιλέα ἱκανὸν νὰ ἀντιπαραταχθῆ ἄχι πλέον πρὸς τὸν γέροντα καὶ ἐξησθενημένον Μουράτ, ἀλλὰ πρὸς τὸν ὀρμητικὸν καὶ φιλόδοξον διάδοχον, ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνων τὴν ἀρχὴν, θὰ ἐξήτει πρωτίστως νὰ μεταφέρῃ τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ὡς βασιλέα δὲ τοιούτων καὶ ἀντίπαλον τοῦ Μωάμεθ ἐνόμισαν τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον.

Καὶ ὑπεστήριξαν ἐκθύμως τὴν ὑποψηφιότητά του καὶ συνηγόρησαν καὶ ἐρητόρευσαν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ παρέσυραν μὲ τὴν γνώμην των καὶ τοὺς ὀπωσδήποτε ἀντιφρονούντας.

Καὶ οὕτω ὁ Δεσπότης τοῦ Μιστρά Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος ἐξελέγη βασιλεὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Καὶ τὸ ἄγγελμα ἐγένετο εὐφροσύνως δεκτὸν ἀπὸ τὸν λαόν, ὁ ὁποῖος ἤδη εἶχε στρέφει τὴν εἰνοιάν του πρὸς τὸν Δεσπότην τοῦ Μιστρά, τὸν πολεμιστὴν τὸν γενναῖον καὶ ἀνδρείον, τὸν εὐγενῆ καὶ δίκαιον κυβερνήτην, τὸν ἔχοντα συναίσθησιν τῶν ὑποχρεώσεών του καὶ ἔτοιμον ἐν παντί καὶ πάντοτε νὰ θυσιασθῆ εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος.

Εἰθύς δὲ ὡς ἡ ἀπόφασις τῶν ἐπιλέκτων τοῦ βασιλεῖου πολιτῶν, ἀποτέλεσμα πολυφώνου συσκέψεως, ἐγνώσθη εἰς τὸν λαόν, ἔπαυσε νὰ γίνεταί καὶ ἐλάχιστος κἂν λόγος περὶ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου.

Ὁ λαὸς ἀπεδέχθη καὶ ἐνέκρινε τὴν ἀπόφασιν τῶν ἀρχόντων του. Καὶ τότε μία μυριόστομος ἠκούσθη κραυγὴ:

— Πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ νέου βασιλέως καὶ κυρίου ἡμῶν Κωνσταντῖνου τοῦ Παλαιολόγου!

1928
Αρχ. IV.
Κυρία
Κυρία
Πολύ
Απλ. 21

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Εἰς τὴν Ἑνετικὴν πρεσβείαν.

Τὴν ὥραν ἐκείνην ἀκριβῶς εἰς τῶν Ἑνετῶν τῶν ἐγκατεστημένων εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, — καὶ ἦσαν πολλοὶ τοιοῦτοι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐμποροῦ ἰδίᾳ μετερχόμενοι, — ἀφοῦ παρέμεινεν εἰς τὴν πλατείαν τῶν ἀνακτόρων καὶ ἔλαβε γνώσιν τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου βασιλέως, ἀνεχώρησεν ἡσύχως καὶ ταχύνων τὸ βῆμά του, ἐφ' ὅσον ἀπεμακρύνετο τῆς κομισσαναφροσύνης ἐκείνης, καθυθύνθη εἰς τὴν Ἑνετικὴν πρεσβείαν.

Εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ μεγάλου κτιρίου τῆς πρεσβείας — καὶ θὰ λάβομεν ἀφορμὴν νὰ ὀμιλήσωμεν ἀλλαγῶν περὶ αὐτοῦ — συνήκτισεν ἕνα τῶν φρουρῶν, ὁ ὁποῖος ἐζήτησε νὰ τοῦ ἀπαγορεύσῃ τὴν διέβασιν.

Ἄλλ' ὁ Ἑνετὸς ἐπέδειξεν εἰς τὸν φρουρὸν ἔγγραφον καὶ καὶ τοῦ εἶπε:

— Κύτταξε καλὰ. Ἔγω ἔλευθέρην εἰσοδὸν εἰς οὐρανὸν ὅποτε ὥραν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ θελήσῃ νὰ μὲ ἐμποδίσῃ, εἶναι προδότης τῆς γαληνοτάτης Δημοκρατίας.

Ὁ Ἑνετὸς φρουρὸς ἤκουσε μὲ ἐκπληξίν τὸν τὰ λόγια αὐτά. Μὲ μεγαλειτέραν τοῦ ἀκόμη ἐκπληξίν ἐδιάβασε τὸ ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον τοῦ ἐπέδειχθη.

Καὶ ἀπήτησε:

— Εὐγενέστατε. Ἐκάμα τὸ καθήκόν μου, ὅταν δὲν σ' ἐγνώριζα καὶ σοῦ ἐμπόδιζα τὴν εἴσοδον.

— Καὶ τώρα;

— Ὑπακούω εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιῦς.....

Καὶ παρεμέρισε διὰ νὰ διέλθῃ ὁ νυκτερινὸς ἐπισκέπτης, ὁ ὁποῖος ὡς τέλειος γνώστης τῶν λεπτομερειῶν τοῦ κτιρίου ἀνίηθε τὴν μεγάλην κλίμακα, καὶ διασχίσας διαδρόμους, θαλάμους καὶ αἰθούσας, ἔφθασεν εἰς τὸ μέρος, τὸ ὁποῖον ὁ Βάσις, τῆς Ἑνετίας ἐχρησιμοποίησε ὡς γραφεῖον αὐτοῦ.

Ὁ Ἐρωάνμος Μινότος, ὁ τότε Βάσις, εἰργάζετο μελετῶν καὶ ὑπογράφων διάφορα ἔγγραφα ἀφορῶντα ὑποθέσεις τῶν ὑπρκῶν τῆς γαληνοτάτης Δημοκρατίας, ὅταν ὁ νυκτερινὸς ἐπισκέπτης του εἰσῆλθεν ἐλαφρῶς χρούσας τὴν θύραν, διὰ νὰ ἀναγγεῖλῃ τὴν ἀφίξίν του.

— Τέλος πάντων! ἀνέκραξεν ὁ Ἐρωάνμος Μινότος, ὅταν τὸν εἶδεν εἰσελθόντα. Ἀπεφάσισε νὰ εἴθῃς, Πέτρε Διδότῃ;

(Ἔπεται συνέχεια).

Δὲν ἦτο ὑπεράνθρωπος τις ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος διὰ νὰ δημιουργήσῃ στρατὸν καὶ στόλον ἐκ τοῦ μηδενός. Καὶ ἐν τούτοις ἐκεῖνο τὸ ὅποιον οἱ ὀκτὼ μεγιστᾶνες μετέβαινον νὰ προσφέρουν εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον ἦτο μηδὲν τι. Ὅχι κράτος πλέον ἀλλὰ κρατίδιον ἐν ἐσχάτῃ παρακμῇ διατελοῦν.

Ἡ ἱστορία ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀποφαινεται ἀνεπιφυλάκτως. Ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος — λέγει ὁ Παπαρηγόπουλος — περιεβλήθη τὸ ἀκάνηθρον τοῦ Βυζαντίου στέμμα, ἀπαρτάλακτος ὅπως ἀξιοματικῶς, προεφισθεὶς φρουράρχος πόλεως, πανταχόθεν ὑπὸ τῶν πολεμίων περιεζωσμένος καὶ μὴ ἔχων οὔτε δυνάμει ἀποχωρῶντα, οὔτε φρουρὰν ἱκανήν, ἤθελεν ὑπακούσει εἰς τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ἐντολήν. Οὕτω ἀνέλαβε τὸ ὑπὸ τῆς τύχης ἐπιβληθὲν αὐτῷ μαρτύριον....

Ἄλλὰ καὶ κατωτέρω, ἐν σχέσει πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ κράτους, ὅτε τοῦτο ἐδόθη εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον, καὶ κατὰ τὰ ὀλίγια ἔτη τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἡ ἱστορία, μὲ τὴν πικρὰν γλώσσαν τῆς ἀληθείας, λέγει:

«Τὸ λεγόμενον κράτος αὐτοῦ περιορίζετο τότε ἀληθῶς εἰπεῖν εἰς μόνην τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ναι μὲν πρὸς νότον κατεῖγεν εἰσέτι περὶ τὴν Προποντίδα τὴν Σηλυβρίαν καὶ τὰ περὶ αὐτήν, τὴν Πέρινδον, τὸν τῶν Ἐπιβατῶν φρούριον καὶ ἄλλους τινὰς πύργους: πρὸς βορρᾶν δὲ παρὰ τὸν Εὐξείνιον, τὴν Μεσημβρίαν, τὴν Ἀγχιάλον καὶ τὸν Βίζωνα (τὴν σημερινὴν Καβάλαν). Ταῦτα πάντα ὅμως, πλὴν τῆς Σηλυβρίας, δὲν ἠδύναντο αὐτῷ ἐπὶ στιγμὴν νὰ ἀντιέξωσιν εἰς τοὺς Ὀσμανίδας, πᾶσι δὲ ἡ ὑπαιθρὸς τῆς περὶφωρείας ἐκείνης χώρα ἢ εἶχεν ἤδη ὑποκνῆται εἰς αὐτοὺς, ἢ κατελαμβάνετο ὑπ' αὐτῶν ἅμα τὸ ἥμερον. Ὁ Γαλατὰς κατεῖχετο ὑπὸ τῶν Γενουαίων, οἵτινες οὐ μόνον σύμμαχοι εἰλικρινεῖς δὲν ἦσαν, ἀλλὰ θετέλουσαν πάντοτε πρόθυμοι νὰ συνεννοηθῶσι μετὰ τῶν πολεμίων. Αἱ δὲ ὀλίγα τινὲς μικραὶ τοῦ Αἰγαίου νῆσοι καὶ ἡ Πελοποννήσος ὄσαι ἐλογίζοντο εἰσέτι ὑπαγόμεναι εἰς τὸν βασιλέα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἦσαν εἰς τοιαύτην ὕλικήν καὶ διοικητικὴν κατάστασιν, ὥστε ὁ Κωνσταντῖνος εὐλόγως δὲν ἠδύναντο νὰ ἐλπῆσῃ παρ' αὐτῶν οὔτε χρημᾶτα οὔτε ἀνδρας, οὔτε ἄλλην οὐρανὸν ὅποτε παρασκευῆν. Ἰδίως ἐν τῇ ἐπιλοπιότερᾳ ὀπωσῶν τῶν κήσεων τούτων, ἐν Πελοποννήσῳ, οἱ κυβερνῶντες αὐτὴν τότε δύο ἀδελφοὶ τοῦ Δημητρίου καὶ Θωμᾶς ἐδιχονόουν παρ' ἀλλήλους, καὶ ὁ πρῶτος δὲν ἐδίστασε νὰ ζητήσῃ τὴν βοήθειαν τῶν Ὀσμανίδων. Πλὴν τούτου οἱ Ἄλβανοὶ δὲν ἔπαυσαν στασιάζοντες αὐτόθι, ὥστε ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ἡ πραγματικὴ τοῦ Κωνσταντῖνου ἔξωσία δὲν ἐξετείνετο πέραν τῶν τειχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὸ πολὺ τῆς Σηλυβρίας.»

MADISON STATE BANK
100 PARK ROW, NEW YORK
CORNER DUANE STREET ENANTI MUNICIPAL BUILDING
Τηλ. Worth 2494-5-6-7 Τηλεγρ. GUARINICO, New York

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΠΟΥ \$3,000,000

Ἡ MADISON STATE BANK ΔΕΧΕΤΑΙ

- τρεχουμένους λογαριασμοὺς εἰς δολλάρια, λιρέττας, πεσέτας καὶ δραχμάς.
- λογαριασμοὺς ἐπὶ προθεσμίᾳ καὶ ἐντόκους καταθέσεις πρὸς 4 οὐ ἐτησίως.
- ἀναλαμβάνει τοποθετήσεις χρημάτων διὰ λογαριασμὸν πελατῶν τῆς εἰς δημόσια χρεώσασα ἢ εἰς ἀκίνητα ἐπὶ πρώτῃ ἢ δευτέρᾳ ὑπόθηκῃ.
- δίδει προκαταβολὰς χρημάτων.
- ἐπὶ ἐμπορευμάτων, ἀνοίγονσα πιστώσεις παρ' Ἀμερικανικῆς ἢ ξένης Τραπεζίτας.
- ἀνταλλάσσει νομίσματα ἑλῶν τῶν ξένων κρατῶν.
- πωλεῖ εἰσιτήρια μὲ ὄλας τὰς ἀποκλειστικὰς εταιρίας.
- ἀναλαμβάνει συμβολαιογραφικὰς πράξεις ὡς καὶ τὴν σύνταξιν πληρεξουσίων πωλητηρίων καὶ διαθηκῶν.
- δέχεται καταθέσεις καὶ ταχυδρομικὰς.

ΚΙΒΩΤΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
πρὸς \$5.00, \$7.50, \$10.00, \$15.00, \$20.00 ἐτησίως.

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

(Συνέχεια ΑΡΙΣΤ. Ν. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Και ἔξ ἀποφάσεως ὁ Ζαγανὸς πασάς·
 — Ἄν θέλῃς νὰ συνεννοηθῶμεν, εἰπε, παραίτησου τῆς ἀξιώσεώς σου αὐτῆς. Ἄκουσέ με ἐμένα. Ἐν ἀνάγκῃ ἄς ἀδεύῃ τὸ ποσὸν τῶν τετρατῶν.
 Ὁ Γουίδων δὲν ἤρθελε νὰ διακωλύσῃ καὶ ὅλον τῆς ἐπιχειρήσεως ἰς τὰς πλέον ἀσημάντους αὐτῆς λεπτομερείας.
 Καὶ μικρὸν σκεφθεὶς·
 — Ἔστο, εἶπε. Παραίτοῦμαι.
 — Βλέπω μὲ εὐχαριστήριόν μου ὅτι εἶσαι πολὺ λογικὸς. Ἄς ἴδωμεν ὥρα. Ἀρκετὰ ὀμιλήσαμεν διὰ τοὺς συντρόφους σου. Διὰ τὸν ἑαυτὸν σου τί ζήτησις;
 — Μίαν ἐπαρχίαν.
 — Πῶς;
 — Μίαν ἐπαρχίαν, πασσά μου.
 — Εἶσαι ὑπερβολικὸς.
 — Καθόλου. Ὅ,τι ζητῶ εἶναι μὴδὲν ἀπέναντι ἐκείνου, τὸ ὁποῖον εἶς παραδίδω.
 — Μίαν ἐπαρχίαν! Ὁ Σουλτάνος δὲν θὰ τὸ δεχθῇ.
 — Διατί;
 — Ὁ Σουλτάνος κατακτᾷ διὰ τὸν ἑαυτὸν του. Δὲν κατακτᾷ διὰ τοὺς ἄλλους.
 — Ὁ Σουλτάνος μόνος δὲν ἠμπορεῖ νὰ κυβερνήσῃ τὰς χώρας, τὰς ποίας θὰ κατακτήσῃ. Ἔχει ἀνάγκην ἀνδρῶν ἐπιτηδείων καὶ ἐμπειρῶν εἰς τὸ κυβερνᾶν....
 — Ἔχει τοὺς πασσάδες του....
 — Καὶ παραβλέπει τοὺς φίλους του....
 — Ὅχι....
 — Ὁ πασσά μου. Ἔχω τὸν ἐγωισμόν νὰ πιστεύω ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ κάλλιστος τῶν φίλων τοῦ Σουλτάνου. Ἔχω τὸν ἐγωισμόν νὰ πιστεύω, ὅτι ὅσον θὰ ὠφελῶ ἐγὼ τὸν Σουλτάνον, δὲν θὰ τὸν ὠφελήσουν ἄλλοι πλῆθῶν οἱ πασσάδες του.
 Καὶ ἔξ ἀποφάσεως τὴν ἡμέραν καὶ ὁ Γουίδων·
 — Τελευτήσῃς εἰς τὸ ζήτημα τῶν συντρόφων μου, πασσά μου. Ἐγὼ τὸ ἴδιόν μου ὅμως ζήτημα δὲν ὑποχωρῶ. Χρήματα δὲν ζητῶ ἐγὼ, διότι εἶμαι πλούσιος. Ἀλλὰ ζητῶ μίαν ἐπαρχίαν....
 — Ποίαν; ἤρώτησεν ὁ πασσάς ἀποφασισθῶν.
 — Τὴν Σηλυβρίαν.
 — Ἀδύνατον.
 — Διατί;
 — Ἡ Σηλυβρία εἶναι ἐγγὺς τῆς βασιλευσῆς.
 — Μάλιστα.
 — Δίκαιον εἶναι νὰ θέλῃ ὁ Σουλτάνος νὰ ἀναθέσῃ τὴν κυβέρνησιν τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς εἰς ἓνα τῶν ἰδίων του.
 — Καὶ δὲν εἶναι δικαίωτον νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν Σηλυβρίαν εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θὰ τοῦ δόσῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν;
 — Τὴν Κωνσταντινούπολιν, Ἐνετέ, γογγύσα ἡ ἀρχὴ θὰ τὴν κυριεύῃ ὁ Σουλτάνος....
 — Μὲ πολλὴν θυσίαν ὅμως....
 — Ὁ Σουλτάνος δὲν ὑπολογίζει θυσίας. Ἐφέρουν ἐδῶ τὰ πλῆθῃ τῶν πολεμιστῶν του φανατισμένα καὶ ἔτοιμα νὰ ἀποθάνουν. Ὁ ἀποθάνουσι ἴστω. Ἀλλὰ προηγουμένως θὰ τοῦ καταλάβουν τὴν πόλιν....
 — Πασσά μου, παρετήρησεν ὁ Γουίδων. Ἀπὸ μῆνης τώρα ἐπέρασεν

ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποὺ ἤρχισεν ἡ πολιορκία. Ὁ στόλος σας ἤττηθη. Ἡ δὴ τῶν ὑπονομιῶν ἀποπειρὰ σας ἐματαιώθη. Ὁλοι σας αἱ ἐφοδοὶ ἀπεκροσθήσαν. Τὸ μέγα πηλεβόλον σας βάλον ἀδιακόπως μόνις κατορθῶναι νὰ ἐπιφέρῃ μερικὰς καταστροφὰς εἰς τὰ τεῖχη, τὰς ὁποίας τὴν νύκτα ὁ βασιλεὺς ἐπιδιορθῶναι. Δὲν νομίζεις, πασσά μου, ὅτι ἐνδεχομένον νὰ σιωπῇ καὶ τι ἄλλο;
 — Τι;
 — Νὰ φρονεῖσθῶν οἱ στρατιῶταί σας χωρὶς νὰ κυριεύσῃ τὴν Πόλιν;
 — Ἀδύνατον.
 — Ἐνας στρατηγὸς ποτὲ δὲν ὀμιλεῖ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Εἰς τὸν πόλεμον τὰ πλέον ἀδύνατα εἶναι ἐνίοτε δυνατά.
 Καὶ ὁ Γουίδων βλέπων τὸν Ζαγανὸς πασσά σκεπτόμενον·
 — Πασσά μου, εἶπε. Μὴ συζητεῖς περισσώτερον ἐπὶ τῆς ἀξιώσεώς μου αὐτῆς. Ἐπιμένω καὶ θὰ ἐπιμένω. Ἄν νομίσης ὅτι ὁ Σουλτάνος δὲν θὰ δεχθῇ, ἄς διακόψωμεν τὴν συνομιλίαν μας. Ἄς θεωρήσωμεν ἀδύνατον τὴν περαιτέρω συνεννόησιν καὶ ἄς χωρισθῶμεν ὡς καλοὶ φίλοι.
 Ἦσαν τῶσον κατηγορηματικὸι οἱ λόγοι ἐκείνου τοῦ Γουίδωνος, ὥστε ὁ Ζαγανὸς πασσάς ἐπέσειθ' ὅτι πᾶσα περαιτέρω συζήτησις ἐπερίτευεν.
 Ὄφειλεν ἢ ν' ἀρνήθῃ, ἢ νὰ δεχθῇ.
 Ἄλλ' ἀνομιμῶν ἀρνήσει ἀπὸ τὸν Σουλτάνον του τὴν ἐλπίδα νὰ κυριεύσῃ ἀμαχρῆ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἢ ἄλλως τῆς ὁποίας ἀναμφισβήτητος θὰ τοῦ ἐστοίχιζε πολὺ εἰς ἄνδρας, εἰς χρῆμα, εἰς ἀγῶνας, εἰς θυσίας.
 Καὶ ἀπεφάσισεν νὰ δεχθῇ.
 Πρὸ τούτου ὅμως ἠθέλησε νὰ μᾶθῃ, ὁποῖός τις ἦτο ὁ Ἐνετός, ὁ ζητῶν δι' ἑαυτὸν μίαν ἡγεμονίαν.
 Καὶ εἶπεν·
 — Δὲν θέλω ν' ἀρνηθῶ. Ἀλλὰ καὶ δὲν ἀποφασίζω ἀκόμη νὰ δεχθῶ....
 — Διατί;
 — Διότι δὲν γνωρίζω ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἐμπιστευθῶμεν τὴν καλύτεραν μὲς ἐπαρχίαν.
 — Ὁ Ἐνετός τῶσον πτωχὴ ἢ Σηλυβρία!
 — Ἀλλὰ πλουσία εἰς ἐπικαίρους καὶ στρατηγικὰς θέσεις. Καὶ ὁ Σουλτάνος δι' αὐτὸ κυρίως ἐνδιαφέρεται....
 — Ἔστο, πασσά. Θὰ δεχθῶ νὰ ὀμιλήσω περὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου, ἀφοῦ ἄλλοι κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ αὐτὴν τὴν στιγμὴν.
 Καὶ ἡχομολογῶν ὁ Γουίδων·
 — Εἶμαι ἐκ τῶν ἀριστοκρατῶν τῆς Ἐνετίας, εἶπεν. Ὀνομάζομαι Γουίδων καὶ κυβερνῶ μίαν Ἐνετικὴν γαλέραν.
 — Ναι;
 — Ναι, πασσά μου. Ἀλλὰ δὲν ἐτελείωσα ἀκόμη. Εἶμαι ἐκ τῶν ἐμπιστῶν φίλων τοῦ Δόγη τῆς Ἐνετίας Φόσκαρι καὶ Ἰωῶς....
 — Ἰωῶς τί;
 — Ἰωῶς μέλλον σύζυγος τῆς θυγατρὸς του.
 — Μέλλον γαμβρὸς τοῦ Δόγη; ἠρώτησεν ἐν ἐκπλήξει ὁ Ζαγανὸς.
 — Ναι, πασσά μου. Εἶμαι ἀκόμη ἕνας ἀπὸ τοὺς πλουσιωτέρους τῶν Ἐνετῶν καὶ ἡ οἰκονομίαν μου ἔχει προγόνους, τοὺς ὁποῖους πρέπει ν' ἀναζητήσῃ κανεὶς εἰς τοὺς πρώτους οἰκήτορας τῆς Ἐνετίας....
 — Μὰ τότε....
 — Ὁ Σουλτάνος σας δὲν θὰ ἔχη βεβαίως λόγους νὰ αἰσχυρῇ ὅτι τὴν Σηλυβρίαν ἐνεπιστεῖθ' εἰς τὸν εὐγενέστερον τῶν Ἐνετῶν....
 — Ὁ! ναί! ἐπιθυμῶν ὁ Ζαγανὸς πασσάς....
 Καὶ προσήλωσε τώρα προσεκτικώτερα τὰ βλέμματά του ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Γουίδωνος....
 Τὸν ἐκίτταξεν ἐπὶ πολὺ καὶ ἔπειτα·
 — Γουίδων, τοῦ εἶπε. Τώρα ποὺ γνωρίζω ὅτι ἀποτεῖνομαι εἰς ἓνα εὐγενῆ, θὰ σοῦ ζητήσω τὴν ἀδειαν νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς νὰ ἐξωτερικεύσω κάποιαν ἀπορίαν μου....
 — Ποίαν, πασσά;
 — Ἐπιτρέπεται;
 — Ναι.
 — Εἰς ἐμὲ καὶ εἰς πάντα ἄλλον, ψυχρῶς καὶ λογικῶς σκεπτόμενον, δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ φανῇ παράδοξον πῶς ἕνας εὐγενῆς Ἐνετός ἀποφασίζει....
 — Νὰ γίνῃς προδότης;
 — Προλαμβάνετε, τὴν ἐρώτησίν μου, Γουίδων. Ναί! Ποία ἢ ἀφορμὴ λοιπὸν ἢ ὁποία σὲ ἀναγκάζει νὰ πράξῃς ὅ,τι δὲν εἶναι ἴδιον εὐγενούς;
 Ὁ Γουίδων συνηροδάνθη τὴν ἠρωτήσας ἐκείνης.
 Καὶ ἀκριβῶς δι' αὐτὸ ἀπεφάσισε ν' ἀπαντήσῃ διὰ τῆς ἀληθείας εἰς τὸν Ζαγανὸς πασσά.
 Καὶ ἀπήντησεν·
 — Ὁ ἔρωσ!
 — Πῶς;
 — Ναι, πασσά μου. Ἡ ἀφορμὴ τῆς προδοσίας τὴν ὁποίαν ἀπεφάσισα νὰ κάμω εἶναι ὁ ἔρωσ....
 Καὶ βλέπων τὸν Ζαγανὸς πασσά ἀπορούντα, ἐξηκολούθησεν·
 — Ἐλαβα μέρος εἰς δώδεκα ναυμαχίας καὶ ἀντεμετώπισα τὸν θάνατον ψυχραίμως. Ἐπληρώθην τετρακίς καὶ δις διέρυγα ὡς ἐκ θαύματος τὸν θάνατον. Ἐν τούτοις οὐδέποτε ἐφοβήθην καὶ οὐδέποτε ἐσκέφθην τὴν ζωὴν μου, τὴν στιγμὴν ποὺ τὸ καθήκόν μου μὲ ὄδει πρὸς τὸν θάνατον.
 — Σὲ πιστεύω, Γουίδων.

(*Ἔπεται συνέχ.)

MARKANTONIS
 ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ

τὴν ἀνοικοδομήσιν οἰκῶν διὰ μίαν καὶ δύο οικογενείας, Ἐργοστασίαν, ἐπίσης γενικὰς ἐπιδιορθώσεως παλαιῶν οἰκημάτων, Κουζίνας Ἐνοδοχείων καὶ ἐν ἑστέρας ἐργασίας.

οἰκονομικῶς ἐργασίαν. Τιμὰ ὑποβάλλοντα ἐπισημαίνετε ἢ ἐπισκεφθῆτε μας.

MARKANTONIS
 NEW YORK, N. Y.

428

ΕΛΕΥΘΕΡΩΤΩΝ

Δημιόφιος Παλαιολόγος αρχιεπίσκοπος
Συμβεβίαις.

ΠΑΡΕΘΝΙΚΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΣΤΙΣΤΗΡΗΜΑ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ
ΟΙ ΘΥΓΑΛΟΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΑΡΜΑΡΩΜΕΝΟΝ

(Συνέχεια εκ του χθεςινού)
Ο αυτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἐκεῖτο νεκρὸς ἐπὶ τῆς κλινῆς του.

Ἡ ἐξάντησις ὑπὸ τῆς ὁποίας κατείχετο ἡ ὁποία τὸν ἐβασάνιζεν ὄξυν θείῳ ἐκ τῶν τελευταίων συγκινήσεων ἡ λύπη ἡ ὁποία εἶχεν ἐνθρονισθῆ εἰς τὴν ψυχὴν του ἐτάχυναν τὸ τέλος αὐτοῦ.

Καὶ τὸ πρωτὸν τῆς 31 Ὀκτωβρίου ὁ πολυπαθὴς Ἰωάννης Παλαιολόγος, ὁ προτελευταῖος τῶν Βυζαντινῶν αυτοκρατόρων, παρέδιδεν ἡρέμα τὸ πνεῦμα εἰς Κύριον καὶ ἀπήχετο τοῦ κόσμου τούτου, ἀφίων εἰς τοὺς διαδόχους αὐτοῦ μιαν αυτοκρατορίαν πολιορκουμένην ζπανταχόθεν ἓνα θρόνον κλονιζόμενον καὶ ἓνα στέμμα πύρρος ἀκλονθόν!

— Τέλος πάντων! ἐψιθύρισεν ὁ ἀσπυρῆτος Παλαιολόγος βλέπων τὸν νεκρὸν ἀδελφόν του. Ἦλθεν ἡ σκιά μου νὰ βασιλεύσω ἢ ἐγώ; Ὁ! ἐγὼ ὅμως εἰσεύρω τί θὰ κάμω διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἐνοχλήσεων ἐκείνων, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων εἰκοσι δλόκληρα χρόνια ἐβασίλευσεν ὁ ἀδελφός μου. Ἐγὼ δὲν θὰ πολεμήσω τοὺς Τούρκους καὶ δὲν θὰ τοὺς ἐπιβουλεύω καὶ δὲν θὰ παραβιάσω τὸ τὲ τὰς συνθήκας. Θὰ γείνω καλὸς φίλος των καὶ θὰ βασιλεύσω ἡσυχῶς.

Ἐψε τελευταῖον βλέμμα πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, ἀπεχώρησεν ἔπειτα ἔμφροβος πρὸ τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ, ἐξῆλθε τοῦ κοιτῶνος καὶ κατήντησεν εἰς τὴν μεγάλην αἴθυσαν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκοντο συνηθροισμένοι οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι τοῦ βασιλείου μεγιστάνες.

Κατῶρθωσε νὰ προσδώσῃ εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἔκφρασιν βαθύτης λύπης, ἐπέτυχεν νὰ ρεῦσωσιν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ δάκρυα καὶ μετὰ ψυχρὴν δονομένην ἀπὸ βραδυτάτην ψυχικὴν συγκίνησιν ἀνεκράξεν.

— Ὁ Βασιλεὺς ἡμῶν ἀπέθανε!

Ἡ τόσον ἀπροσδόκητος ἐκείνη εἰδήσις ὑπέρβεν ἀφορμὴ ζωοκρατικῆς καταπλήξεως καταλαβοῦσας πάντας τοὺς συγκεντρωμένους ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκείνῃ αἴθυσῃ.

Ὅλοι ἐγνώριζαν ὅτι ἐξ ἀφορμῆς τῶν τελευταίων γεγονότων ἡ ὑγεία τοῦ αυτοκράτορος εἶχε κλονισθῆ εἰς βαθμὸν ἐπιπίνδυνον. Κανείς ὅμως ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπερίμενε τόσῳ ταχὺ καὶ τόσῳ ἀπροβλεπτόν τὸ τέλος. Ἐντεύθεν ἡ ἐκπληξις ἡ ὁποία ἐκρημαίνθησε τοὺς λόγους τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου.

— Ἀρχὼν τῆς Σηλυβρίας, εἶπε τότε ὁ Μέγας Δοῦξ Λουκάς Νοταρᾶς, ὁ ὁποῖος δὲν ἐφάνη καὶ πολλὴ συγκινηθεὶς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ αυτοκράτορος, αἰ μετὰ τοῦ ὁποίου σχέσεις του δὲν ἦσαν καὶ πολλὴ φιλικαί. Ἡ εἰδήσις, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, δὲν πρέπει νὰ γνωσθῆ ἔξω τοῦ παλατίου.

— Διατί;

— Ὑπὸ τῆς παρουσίας τῆς σημερινῆς καὶ τοσοῦτο κοινῆς εἰδήσεως, ἀσυλλογιστῶς ἀποτιμῆναι εἰς τὸν λαόν, δύναται νὰ ἐκρημαίνῃ καὶ τὸ ἀποτελέσματι τῆς ἀποσιώπης, ἀρχὼν τῆς Σηλυβρίας, θεὸς Βασιλεὺς θησίων δὲν ἀφίει διαδοχῶν.

Εὐθὺς ἀπέκρινε ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ἔσπερον τὸ ἐπιδειξθῆναι τὰ δικαιώματά του καὶ νὰ ἀποκηρύξῃ τὸς σκοποὺς καὶ τὰς προθέσεις του. Καὶ ἀπήντησεν.

— Ἀφίει ἐμὲ τὸν ἀδελφόν του...

— Ἀλλὰ δὲν εἶσαι μόνον ἀδελφός μου, Δημήτριε τῆς Σηλυβρίας, εἶνε καὶ ὁ Θωμᾶς Παλαιολόγος, εἶνε καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος.

— Πορφυρογέννητος εἶμαι ἐγὼ μόνον.

— Ἀρχὼν τῆς Σηλυβρίας. Ὁ σκοπὸς ἡμῶν τώρα δὲν εἶνε νὰ ἐκλέξωμεν τὸν μέλλοντα αυτοκράτορα. Ὁ σκοπὸς ἡμῶν εἶνε νὰ προδιαθέσωμεν πρῶτον τὸν λαόν καὶ εἰπεῖτα νὰ ἀναγγειλωμεν εἰς αὐτὸν τὸν θάνατον τοῦ αυτοκράτορος. Ὁ λαός, ἀρχὼν τῆς Σηλυβρίας, εἰς περιστάσεις ὁμοίας πρὸς τὴν παρουσαν, ἐνδεχόμενον νὰ ἐνθυμηθῆ ὅτι εἶνε αὐτὸς μόνος ὁ κυρίαρχος καὶ νὰ πράξῃ ὅτι ἴσως δὲν θὰ ἐπράττομεν ἡμεῖς. Ὁ αυτοκράτωρ εἶχεν ὀλίγους φίλους καὶ πολλοὺς ἐχθρούς, οἱ ὁποῖοι βεβαιοί θὰ ζητήσουν νὰ ἐκμεταλλεῦσθαι πρὸς ἴδιον ὄφελος τὴν εὐκαιρίαν.

— Ὁ μέγας Δοῦξ ἔχει δίκαιον, εἶπε καὶ ὁ Γεώργιος Δαφνομήλης προβαίνων. Ἡ εἰδήσις τοῦ θανάτου τοῦ αυτοκράτορος δὲν πρέπει νὰ γνωσθῆ ἀκόμη.

— Συμφωνῶ καὶ ἐγώ, εἶπεν ὁ Κωνσταντῖνος.

(Ἀκολουθεῖ)

Ταχυδρόμιο
Ἰδίας Δεσσα

Εὐαγγελία Αὐγ. 30
1926

ΚΑΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ο ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ
ΟΙ ΘΥΡΑΝΟΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΑΡΜΑΡΩΜΕΝΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ χθεςινού)
Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἐκεῖτο νεκρὸς ἐπὶ τῆς κλινῆς του. Ταχυρῆτες δὲ.

Ἡ ἐξάνεγκαις ὑπὸ τῆς ὁποίας κατεγχετο ἡ ἀσπία τὸν ἐβασίλευζεν ὄξυν θείσα ἐκ τῶν τελευταίων συγκινήσεων ἡ λύπη ἢ ὁποία εἶχεν ἐνθροισθῆ ἐς τὴν ψυχὴν του ἐτάχυναν τὸ τέλος αὐτοῦ. 33 Δεκ.

Καὶ τὸ πρωὶ τῆς 31 Ὀκτωβρίου ὁ πολυταθὴς Ἰωάννης Παλαιολόγος, ὁ πρωτελευταῖος τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, παρέδιδεν ἡμέρα τὸ πνεῦμα ἐς Κύριον καὶ ἀπῆχετο τοῦ κόσμου τούτου, ἀφίων ἐς τοὺς δι' αὐτοῦ μίαν αὐτοκρατορίαν πολιτοκοιμένην ἔπανσεχόμενον ἕνα θρόνον κλονιζόμενον καὶ ἕνα στέμμα πλήθος ἀκανθῶν!

— Τέλος πάντων! ἐπιθύρουν ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος βλέπων τὸν νεκρὸν ἀδελφόν του. Ἦλθεν ἡ σιγὰ μου νὰ βασιλεύσω κ' ἐγώ. Ὁ ἴσως ὁμοῦ εἰσεθῶ τι θὰ κάμω διὰ τ' ἀπαλλαγῆ τῶν ἐνοχλήσεων ἐκείνων, ὅτ' ὁ κράτος τῶν ὁσίων εἰκοσι δόκιμα χρόνια ἐβασίλευσεν ὁ ἀδελφός μου. Ἐγὼ δὲν θὰ πολεμήσω τοὺς Τούρκους καὶ δὲν θὰ τοὺς ἐπιβουλεύθω καὶ δὲν θὰ παραβιάσω ποτὲ τὰς συνθήκας. Θὰ γείνω καλὸς φίλος τῶν καὶ θὰ βασιλεύσω ἡσυχῶς.

Ἐβραβεύε τελευταῖον βλέμμα πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, ὑπεχώρησεν ἔπειτα ἐμφορὸς πρὸς τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ ἐξῆλθε τοῦ κοιτῶνος καὶ κατηρθύνθη εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκοντο συνηθροισμένοι οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι τοῦ βασιλείου μεγιστάνες.

Κατ' ὀρθῶς νὰ προσδώσῃ εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐκφρασίαν βαθυτάτης λύπης, ἐπέτυχε νὰ ρεῦσῶσιν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ δάκρυα καὶ μεφρανὴν δονομένην ἀπὸ βραθυτάτης ψυχικῆς συγκινήσεως ἀνεκράξεν.

— Ὁ Βασιλεὺς ἡμῶν ἀπέθανε!

Ἡ τόσον ἀπροσδόκητος ἐκείνη εἰδησις ὑπῆρξεν ἀφορμὴ ζωηροτάτης καταπλήξεως καταλαβασθεῖς πάντας τοὺς συγκεντρωμένους ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκείνῃ αἴθουσῃ.

Οἱ ἐγγύριζαν ὅτι ἡ ἀφορμὴ τῶν τελευταίων γεγονότων ἢ γυεῖα τοῦ αὐτοκράτορος εἶχε κλονισθῆ εἰς βαθμὴν ἐπικίνδυνον. Καεὶς ὁμοῦ ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπερίμενε τόσῳ ταχὺ καὶ τόσῳ ἀπροσπτόν τὸ τέλος. Ἐντεῦθεν ἡ ἐκπληξίς ἢ ὁποία ἐπηκολούθησε τοὺς λόγους τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου.

— Ἄρχων τῆς Σηλυβρίας, εἶπε τότε ὁ Μέγας Δοῦξ Λουκῆς Νοταρᾶς, ὁ ὁποῖος δὲν ἐφάνη καὶ πολὺ συγκινηθεὶς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος, αἱ μετὰ τοῦ ὁποίου σχέσεις του δὲν ἦσαν καὶ πολὺ φιλικαί. Ἡ εἰδησις, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, δὲν πρέπει νὰ γνωσθῆ ἔξω τοῦ παλατίου.

— Διατί;
— Ὑπὸ τὰς περιστάσεις τὰς σημερινὰς μίαν τόσον τρομερὰ εἰδησις, ἀσυλλογίστως οἰκτομένη καὶ εὐ ἀποτελέσματα. Μὴ λημονήσῃ, ἀρχων τῆς Σηλυβρίας, ὅτι ὁ βασιλεὺς θνήσκων δὲν ἀφίγει διάδοχον.

Εὐθὺς ἀμέσως ὁμοῦ ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ἔσπευσε νὰ ἐπιδείξῃ τὰ δικαιώματά του καὶ νὰ ἀποκαλύψῃ τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς προθέσεις του. Καὶ ἀπήγγησεν.
— Ἀφίγει ἐμὲ τὸν ἀδελφόν του...

— Ἄλλὰ δὲν εἶμαι ὁ ἀδελφός σου, Δημήτριε τῆς Σηλυβρίας, εἶνε καὶ ὁ Θωμάς Παλαιολόγος, εἶνε καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος.
— Πορφυρογέννητος εἶμαι ἐγὼ μόνον.

— Ἄρχων τῆς Σηλυβρίας, Ὁ σκοπὸς ἡμῶν τώρα δὲν εἶνε νὰ ἐκλέξωμεν τὸν μέλλοντα αὐτοκράτορα. Ὁ σκοπὸς ἡμῶν εἶνε νὰ προδιαθέσωμεν πρῶτον τὸν λαόν καὶ ἔπειτα νὰ ἀναγγεῖλωμεν εἰς αὐτὸν τὸν θάνατον τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ λαὸς, ἄρχων τῆς Σηλυβρίας, εἰς περιστάσεις ὁμοίας πρὸς τὴν παρούσαν, ἐνδεχόμενον νὰ ἐνθροισθῆ δι' εἶνε αὐτὸς μόνος ὁ κυρίαρχος καὶ νὰ πράξῃ ὅ, τι ἴσως δὲν θὰ ἐπράττομεν ἡμεῖς. Ὁ αὐτοκράτωρ εἶχεν ὀλίγους φίλους καὶ πολλοὺς ἐχθρούς, οἱ ὁποῖοι βεβαιοὶ θὰ ζητήσουν νὰ ἐκμεταλλεῖσθουν πρὸς ἴδιον ὄφελος τὴν εὐκαιρίαν.

— Ὁ μέγας Δοῦξ ἔχει δίκαιον, εἶπε καὶ ὁ Γεώργιος Δαφνομήλης προβαίνων. Ἡ εἰδησις τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος δὲν πρέπει νὰ γνωσθῆ ἀκόμη.

— Συμφωνῶ καὶ ἐγώ, εἶπεν ὁ Κωνσταντίνος.

(Ἀκολουθεῖ)
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ο ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ
ΟΙ ΘΥΡΑΝΟΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΑΡΜΑΡΩΜΕΝΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ χθεςινού)
Καὶ μετὰ μικρὰν σκέψιν ὁ Πατριάρχης.

— Ἐκλέξατε ὡς βασιλεῖα εἶπεν τὸν πρῶτον τῶν ὁσίων, ἀποματιῶν, ὁ ὁποῖος νὰ γνωσθῆ τοῦλάχιστον πῶς πρέπει νὰ ἀποθνήσκων ὁ ἥρωες. Ἐκλέξατε ὡς βασιλεῖα τὸν πρῶτον τυχόντα ἄσπον, ὁ ὁποῖος τοῦλάχιστον ν' ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του καὶ νὰ εἶνε ἀποφασισμένος ὑπὲρ αὐτῆς. Ἄλλὰ τὸν Δημήτριο Παλαιολόγον ὁσῶδηποτε πορφυρογέννητον, ὁσῶδηποτε ἀδελφόν τοῦ αὐτοκράτορος μὴ ἀκηρόθητε νὰ ἐκλέξητε ὡς βασιλεῖα. Ταχυρῆτες δὲ.

Καὶ εὐθὺς ἀμέσως ὁ Πατριάρχης προσέθηκε.

— Δὲν εἶνε ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ὁ βασιλεὺς τῶν περιστάσεων. Γνωρίζω τὰς προθέσεις του, διὰ νὰ παρατείνῃ τὴν ζωὴν μίαν αὐτοκρατορίας, ἐν μόνον εὐρίσκει μέσον. Νὰ τὴν ταπεινώσῃ, νὰ τὴν ἐξουτελιῇ, νὰ τὴν συμμαχίῃ, παραδίδων αὐτὴν ἀλυσσόμενον εἰς τοὺς Τούρκους. Ἄλλὰ μίαν τοιαύτης ζωῆς προτιμότερος ὁ ἐνδοξὸς θάνατος...

Ὁ Γεώργιος Δαφνομήλης εὐρέθῃ τελείως σύμφωνος μετὰ τὴν γνώμην ἐκείνην τοῦ Πατριάρχου.

Καὶ ἔσπευσε νὰ καταστήσῃ γνωστὴν τὴν γνώμην του ταύτην.
— Ἡ Παναγιότης του, εἶπεν, ἐξείτηρος καλῶς τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα. Ναί. Μίαν ζωῆς ἀδελφίας καὶ ἀδελφῶν προτιμότερος ὁ ἐνδοξὸς θάνατος. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει συμφωνῶ κ' ἐγὼ καὶ ὁμολογῶ ὅτι ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος δὲν εἶνε ὁ βασιλεὺς τῶν περιστάσεων.

Ἄλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν ἀδελφῶν δὲν εὐρέθῃσαν ἔχοντες διάφορον γνώμην, τὴν ὁποίαν μάλιστα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐκείνῃ ἀπεκάλυψαν ἀνεπιφιλῶς.

— Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος δὲν εἶνε ὁ κατάλληλος βασιλεὺς ἡμῶν... Καὶ οὕτω ἡ περὶ διαδοχῆς ἐκείνης καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἔσκησαν οὐκ αἱ πρῶται ἀντιδράσεις κατὰ τῆς ὁμοψυχότητος τοῦ ἀρχοντος τῆς Σηλυβρίας Δημητρίου Παλαιολόγου.

ΜΕΡΟΣ Β΄
— Ἐνέργειαι Δημητρίου

Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ἐσκέφθη δι' ἀμέσως ἔκπεσε νὰ γίγῃ κάποιος τεχνιτὸς θόρυβος πᾶσι τοῦ ὀνόματος του. Συνέστησεν εἰς δύο ἐμπιστοὺς του ὅπως συγκεντρώσουν τοὺς ἐπιστὰς τοῦ Σηλυβριανούς τοὺς ὁμοῖους ἐπὶ τῇ προφύει ἐνδεχομένῳ εἰς φέροι εἰς Κωνσταντινὴν, νὰ διασχίσουν ἐντὸς τῆς νυκτὸς τὰς λαϊκὰς συνοικίας τῆς Κωνσταντινῆς ἀγγέλλοντες μεγαλοφῶνως τὸν θάνατον τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου καὶ ζητωκραυγάζοντες ὑπὲρ τοῦ νέου αὐτοκράτορος Δημητρίου!

Καὶ πράγματι οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι δίδοντας τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρεξας μίαν ἐξέγερσιν, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶνε ἐκ τῶν προτέρων γνωστέα, ὤρμησαν πρὸς τοὺς σκοπεύοντες ὁμοῖους τῶν λαϊκῶν ἐκείνων συνοικιῶν κραυγάζοντες.

— Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης ἀπέθανε. Πολλὰ τὰ βῆθη τοῦ πορφυρογενήτου αὐτοκράτορος ἡμῶν Δημητρίου Παλαιολόγου!

Ἡ ἀνέλικτος καὶ ἀπροσδόκητος καὶ τρομερὰ εἰδησις ἀφύπνισεν ἐντὸς ὀλίγου χρόνου διαστάματος τὸν κόσμον τῶν μακαρίως κοιμωμένων ἀνδρῶν.

Καὶ μετ' ὀλίγον ἕνα πλήθος περιέργων ἔσπευσε νὰ ἐνωθῆ μετὰ τοὺς νυκτερινούς ἐκείτους διαδηλωτὰ καὶ νὰ ζητήσῃ πληροφορίας.

— Ἀπέθανεν ὁ αὐτοκράτωρ;
— Ἀπέθανε...
— Πότε;
— Σήμερον τὸ πρωὶ. Καὶ ἐκρυπταν τὸν θάνατόν του.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ο ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ
ΟΙ ΘΥΡΑΝΟΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΑΡΜΑΡΩΜΕΝΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ χθεςινού)

— Ποῖοι;
— Οἱ Θεοκράτατοι ἀδελφοί. Κοι τοῦτο γιὰ νὰ κάμουν διὰ τοὺς αὐτοκράτορα καὶ διὰ τὸν πορφυρογέννητον Δημήτριον. Ἐμεῖς ὁμοῦ θὰ τοὺς μάθωμεν νὰ μὴ ἀσεβοῦν πρὸς τοῦ λαοῦ τὴν θέλησιν! Βασιλεὺς μετὰ νόμιμος εἶνε ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος. Ταχυρῆτες δὲ.

— Πολλὰ τὰ βῆθη σου, βασιλεῦ Δημήτριε!

— Χαῖρε ὁ τρισάγιτος Δημήτριος!
— Ἄλλὰ ἐδῶ μένιντες, ἀδελφοί, προδίδομεν ἡμᾶς αὐτοὺς. Εἰς τὰ ἀνάκτορα συσκέπτονται καὶ ἀποφασίζονται παρὰ τὴν θέλησίν μας.

— Κατὰ εἰς τοὺς αὐλικούς!
— Θάνατος εἰς τοὺς περιφρονούντας τὸν λαόν!

— Ἐμπρὸς λοιπόν, ὁ ἀδελφοί. Ἄς δρᾶμομεν εἰς τὸ θεοφοβήτονον παλάτιον. Τὸ δίκαιον μετ' ἡμῶν.

— Ναί. Εἰς τὸ παλάτιον... Ἀρμετὰ ὀγκωθὲν τώρα τὸ πλήθος καὶ ὀγκωθὲν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν διὰ τῆς προσελθούσης καὶ νέων περιέργων, φανατισμένων ὑπὲρ τοῦ Δημητρίου Παλαιολόγου, τὸν ὁποῖον ἐθεσώρουν ὡς ἀδικούμενον, ὤρμησε καὶ ἐχρῆθη πρὸς τὴν μεγάλην ὁδόν, ἢ ὁποία ἐφεροσε κατ' εὐθείαν εἰς τὰ ἀνάκτορα μέσα εἰς τὴν ὁποία εὐρίσκοντο ἀκόμη ὁ νεκρὸς τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου καὶ συνεδρίαζον οἱ ἐπιφανεῖς ὅπως ἐκλέξουν τὸν νέον αὐτοκράτορα.

Θόρυβος δὲ καὶ κραυγαὶ καὶ ὤρμηαι καὶ ὕβρεις καὶ ἀπειλαὶ καὶ ἀνεπιφιλίαι ἀπετέλουν ἀληθῆς πανθαμίμιον τὸ ὁποῖον ἀφύπνιζε τὴν κοιμωμένην πόλιν, ἠλέκτριζε τὰς ὀδοὺς καὶ χιλιάδας τῶν κατοικῶν αὐτῆς.

THE FED

C

A

AC

CON

IC

SA

THRAC

ΟΙ ΒΥΡΛΑΒΙ ΔΙΑ ΤΩΝ ΜΑΡΜΑΡΩΜΕΝΩΝ
και οπει κυματα λαου προς την
πλατειαν των ανακτόρων, η οποια
απο σιγης εις σιγην εληλυθα
κσμου περιεργου, ζωηρου, ωγιμε
νου, ανησυχιου, διαδηλοντος την
ανησυχιαν του δια κραυγαν, δι
υβρων, δι' απειλων :

— Θανατος εις τους περιφρονουν-
τας ημας !
— Τον βασιλεα ημων ημεις θα
τον εκλεξομεν !

— Πολλα τα ετη του πορφυρογεν-
νητου Δημητριου !
— Χαίρε ο τρισάγυστος ημων
Δημητριος ο Παλαιολογος !

Εν τω μεταξυ αλλο πληθος κατε-
φθασεν, η πλατεια υπερεπληρωθη
τρωα. Η κίνησις του κσμου δεν
ητο ευχερης πλέον. Και εν τούτοις
ομάδας πολιτών εξηκολούθουν κατα-
φθάνουσαι, μέχρις ου μια μυριό-
στομος αντίηχεσεν κραυγή.

— Τόπον ! Τόπον ! Έρχεται ο Πορ-
φυρογέννητος Δημητριος Παλαι-
ολογος !

Πρόσματι,
Η δόξα των Σηλυβριωτών ενοπλιος
ή εν της πόλης της Άγιας Θεοδο-
σιας απεύδουσα εις τ' ανάκτορα,
αφου εσημανε με τας κραυγας της
των γενικών συναγαγών της πολεις
συνήτησε καθ' οδον τον Δημητριον
Παλαιολογον !

Των ανευφώνισε και των περιεκό-
κλασε και τον προσεφώνησε και
τον ανευφώνησεν ως τον μέλλοντα
βασιλεα.

— Χαίρε ο τρισάγυστος !
— Πολλα τα ετη σου, Πορφυρο-
γέννητε Δημητριε !

— Η εύλογία του Θεου επι σε,
βασιλεα και κύριε !
— Ο Δημητριος Παλαιολογος ο από
σκοπου και κατοπιν μελετημένου
σχεδιου εμφανισθεισ κατ' εκεινην
την ωραν εις τους δρόμους της Κων-
σταντινουπόλεως, εδέχθη μειδιών
τας προσφώνησεις και τους χαιρετι-
σμούς του πλήθους, εήτησεν όμως
ν' άρειθ ή συχος να εξακολουθήση
τον δρόμον του.

— Άλλ' οι άνθρωποι του επέμενον.
— Εις τ' ανάκτορα ! εκραύγασαν
μυιόμενοι.

— Προς τον θρόνον !
— Χαίρε ο βασιλεα και κύριε !
— Πολλα τα ετη σου Δέσποτα !
(Ακολουθει)

(Συνέχει εν τω χθεσινω)

Ο Δημητριος Παλαιολογος άρπην
δπου άφασ εις την ανάγκην, έπαυ-
σε ν' ανδισταται και αφέθη εις την
διάκρισιν του πλήθους, το οποίον
δδήγησεν αυτών εν θειάμφο και
φωναίς και χαιρετισμοίς εις τ' ανά-
κτορα, ο πρό της πλατειας των
οποίων ευρισκόμενος λαός εξεστράγη
εις ενθουσιώδεις εκδηλώσεις χαράς.

— Τόπον ! τόπον ! Έρχεται ο πορ-
φυρογέννητος Δημητριος Παλαιολό-
γος. Ο βασιλεα ημων και κύριε.

Ταχυρότατος

Μέχρι της στήλης εκείνης ο άρχων
της Σηλυβρίας εκέραιξεν εις το παι-
γνίδι, το οποίον τόσον επιτηδείως
ήσυχασεν. Εκέραιξεν ένα θρόνον και
ένα στέμμα, διότι προφανώς κατά
της λαϊκής γνώμης και δελήσεως
καμία άλλη γνώμη και καμία θέ-
λησις δεν ήτο δυνατόν ν' αντίστη.

Και οι εν τη μεγάλη αιθούση των
ανάκτορων συσχεπτόμενοι άρχοντες
και διάφορον άν είχαν γνώμην και
άλλον άν εξέλεγον ως βασιλεα, θα
ήγαγιάζοντο εν τούτοις να υποκύ-
ψουν εις την λαϊκήν θέλησιν την
τόσον προφώς, αλλά τόσον απειλη-
τικώς εκδηλωθεισαν.

Ατυχος όρος δια τον Δημητριον
Παλαιολογον, μέσα εις το πλήθος
εκείνο των όμοφρονούντων ύπηχε
και εις διαφωνών, ο όποιος έπωφε-
ληθείς σιγμιαίως τινος ήσυχίας ά-
νέκραξεν.

— Χαίρε ο Δεσπότης του Μιστρα
Κωνσταντίνος Παλαιολογος ! Χαίρε
ο μέλλον βασιλεα και κύριος !...

Τό όνομα του Κωνσταντίνου Πα-
λαιολογου άπροσδοκήτως άκουσθέν
κατά την κρίσιν και ψυχολογικήν
εκεινην σιγην, εκέφερον αναστά-
ψωσιν εις τας τάξεις των ιδιαιτέρων
φίλων του Δημητριου Παλαιολογου.
Πολλοι εξ αυτών, με θυμώμενας ορ-
βδους, ώρησαν προς το μέρος από-
θεν ήρουσθη ή ύπερ του Κωνσταν-
τίνου Παλαιολογου κραυγή, άποφα-
σισμένοι να πείξουν εντός αίματος
πάσαν ύπερ του Δεσπότη του Μι-
στρα εκδηλώσιν.

Εν τούτοις ο άνθρωπος ο καρά
την όμόφωνον γνώμην του πλήθους
κρηυχθείς ύπερ του Κωνσταντίνου
Παλαιολογου, αδιαφορών δια τον
κίνδυνον εις τον οποίον εξετίθετο,
επανάλαβεν έντονωτερον την φράσιν
αυτήν.

— Βασιλεα ημεις θα εκλεξομε και
οχι οι Σηλυβριώται. Και βασιλεα
εις εστω. Ο Κωνσταντίνος Δραγά-
σης ο Παλαιολογος. Πολλα τα ετη
του δεσπότη του Μιστρα. Οτι
αυτός οδήγησεν ημας εις την νίκην.

— Α ! κατηραμένη φλώρα ! έβή-
σεν εις των ανθρώπων του Δημη-
τριου Παλαιολογου. Η αυλική κλίμα
οκ ήγόρασε και σ' επλήρωσε καλώς
να να στείρης ζιάνια μέσα εις τον
λαόν. Τώρα όμως ήπ' σε μάθο εγω
να όμιλησ.

Και ώρησε σιωπών ύπερ του
Κωνσταντίνου Παλαιολογου ηρου-
χθέντος, με την επάρρησιν να έπιτά-
ξη εις αυτών απηλθόντες αποδύστε
τρώου.

— Εδώ οι φίλοι μου έσπασαν τους
ο άπειλούμενος ύπερ τον άρχοντα
του Δημητριου Παλαιολογου κατέστη.

Η πρόσκλησις εκείνη έλασ ανέλ-
πιστα όντως άποτέλεσμα. Διότι ε-
κατοντάς ερωτών άποσπασθεισα εκ
του πλήθους συνενεργώθη περι τον
κρηυχθέντα ύπερ του Κωνσταντίνου
Παλαιολογου. Και φωναί ήρουσθησαν
επειτα.

Ο Βαλδās ο εργάτης έχει δι-
κμωσ ! Αν ο αυτοκράτωρ Ιωάννης
Παλαιολογος απέθανε, τότε αυτοκρά-
τωρ πρέπει να γινη ο κάλλιστος.
Και ο Δημητριος της Σηλυβρίας δεν
είναι ο κάλλιστος.

— Δεν είναι οχι ! έβροντοφώνησεν
ο Βαλδās ο εργάτης. Κάλλιστος δεν
είνε ο μη πολεμιστής, ο τα ίδια συμ-
φέροντα υψόμενος ύπερ της πατρι-
δας τα σφετέρουτα, ο διαρκώς διχο-
γνωμών παρς τους αδελφους αυτού
ο κτάσας κα αλυτήσας τον θανόντα
βασιλεα, ο ύπανομεύσας τον αδελφόν
τον Κωνσταντίνον, ο έχον ως πρό-
γραμμα αυτού την δουλικήν ύποτα-
γήν εις τους Τουρκους ! Άλλά κάλ-
λιστος είναι ο Δεσπότης του Μιστρα,
παρς τον οποίον ο βασιλεα Ιωάν-
νης είχε πλήρη και απεριόριστον
έμπιστοσύνην !

Μη λησμονείτε, αδελφοί, ότι προ-
κειμένου να ταξειδεύση εις Ιταλίαν
ο θανών βασιλεα, μετεκαλέσατο ως
έπίτροπον της αρχής τον αδελφόν
τον Κωνσταντίνον.

Και μη λησμονείτε ότι του Κων-
σταντίνου κυβερνήτορας ημας, τάξις
επικράτησε και ασφάλεια και εύνο-
μία και άπονη δικαιοσύνης εξ
ισου επί πένητας και πλουσίους
επί αδυνάτους και ισχυρούς. Κάλλι-
στος είναι ο Κωνσταντίνος Παλαι-
ολογος, ο ήσως, ο αίσθηματίας, ο
σωφρων, ο πολεμιστής, ο στρατηγ-

καίτης, ο δεκαεπιχίλιους άνους
εναγιάσας τον Σουλτάν Μουράτ
με κηνηποποίηση εναντίον του διακο-
σιας χιλιάδας στρατού. Κάλλιστος
είνε ο Δεσπότης του Μι-
στρα, ο όποιος γνωρίζει παρ παντός
τι είναι αξιοπρεπεια, διότι και βασι-
λεων και πολεμών και πολεμοφε-
νος και μισών και μισούμενος και
θριαμβεύων ή ηττώμενος και ζών ή
θνήσκων ένας βασιλεα πρέπει να
είνε αξιοπρεπής.

Οι λόγοι αυτοί του Βαλδās του
Εργάτου, ή αυτός οτός ο Βαλδās
ήκησαν έπικροθην επί του πλήθους
ταυτότην, ώστε να μεταστρέψωσι το
φρόνημα αυτού διαίτημας, εις άνω-
σιν. Ταχυρότατος

Τό βέβαιον εν τούτοις είναι οτι
δλος αποτόμας ο ύπερ του Δημη-
τριου Παλαιολογου ενθουσιασμός
του πλήθους εκόπασεν. Αι εσρηαί
κραυγαί έπαυσαν ακουόμεναι και αι
προσφωνήσεις έμετριάσθησαν τώρα
εις μόνον τον κύβηλον, τον οποίον
άπετέλουν οι εκ Σηλυβρίας άνθρω-
ποι του άποψηφίου βασιλεα.

Αντιθέτως δε φωναί συμπαιθείας
ήχησαν τώρα ακουόμενοι ύπερ του
Κωνσταντίνου Παλαιολογου, την
ύπερ του οποίου αθρόοητον προ-
παγάνδαν εξηρόλουμεν από της θέ-
σεως του, μεταβληθείσης εις πρόχει-
ρον βήμα, ο Βαλδās ο Εργάτης.

— Εγω, λέγειν, έπολέμησα ύπο
τον Κωνσταντίνον Παλαιολογον. Ά-
δελφοί μου και φίλοι μου πιστεύσα
τέμ' ότι ήρωικώτερον άνδρα δεν
ενηύχθησ εις την ζωήν μου. Την
φωμην που ο Κωνσταντίνος Πα-
λαιολογος θα ανέλθη επί του χρεύ-
οντος αυτοκρατορικού θρόνου, εστε
βέβαιοι ότι ή δόξα εξησφαλισθη
ύπερ ημών. Και νικώντες και νικώ-
μενοι θα είμεθα πάντοτε ένδοξοι.

Και ο άκαταπάντος εκείνος νέος,
ο δλος αθρόοητας και εξ αγάπης
πρός την πατρίδα ενεργών, κακό-
θασεν εντός ελάχιστον κρηυκρόν
διαστήματος ανέλπιστόν τι.

Ολον εκείνο το πλήθος το προ
όλιγον τάξις μακρόμενον εξ ενθου-
σιασμού ύπερ του Δημητριου Παλαι-
ολογου, τον οποίον βίε εξέητε ν' ανα-
βιβασθη επί του θρόνου εσιώπησε
τόρα.

Και ή σιωπή του εκείνου ήτον
άποτέλεσμα όμοιωτέρων και ψυχραι-
μότερων σκέψεων.

Αρμπισθεν, άπροσδοκήτων πλη-
ροφροηθέν ειδήσιν, εξοργισθέν ύπο
επιτηδείων σκοπίμως ίσως ενεργούν-
των, παρσανθεν, φανατισθέν, εκη-
ρύχθη ύπερ του Δημητριου Παλαι-
ολογου και ελημόνησε τον Κωνσταν-
τίνον Παλαιολογον, την σοφροσύ-
νην, ικανότητα, πατριωτισμόν, δικ-
αιοσύνην και αγαθήτητα του ο-
ποιου πολλάνκις έτυχε να εκτιμήση
μέχρι της ήμερας εκείνης. Ελημό-
νησε τον Δεσπότην του Μιστρα, ο
οπίος με τους δεκαεπιχίλιους του
άνδρας επεχείρησε την θαυμασίαν
εκεινην εκστρατείαν του, ή οποια
έσσαν ανήσύχησε τον Σουλτάν Μου-
ράτ. Και τέλος ελημόνησε τον Κων-
σταντίνον Παλαιολογον, περί του
οποίου ο αυτοκράτωρ Ιωάννης Πα-
λαιολογος ειχεν εκφρασθή άποκα-
λύπτως.

— Ο Κωνσταντίνος, ειπεν, έπρο-
πε να βασιλεη και οχι εγω. Εκεί-
νος τούλχιστον γνωρίζει ν' αντιμε-
τωπική τις περιστάσεις και έχει το
ψυχικον σθένος να μην άπογοη-
τευεται.

Αυτά εσηκόθη το πλήθος και έ-
παυσε τους ακαίρους ενθουσιασμούς
του. Και ο Βαλδās ο Εργάτης εις
τον οποίον όφείλεται ή συντέλεσις
του θανάτου αυτού άγνωθόν ίσως
οποιαν μεγίστην ύπηρεσίαν προσέ-
φερον εις την πατρίδα αυτού, ειπεν
εις τον περι αυτόν.

καὶ τούτων γινόμενον ἐφρόντιζεν ἐνταῦθα ἡ ἀπομονώση καθ' ὅλην κληρίαν τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀπὸ τῶν ὀλίγων χωρῶν ὅσαι ὑπήγοντο ἔτι εἰς αὐτήν, ὅσῳ ὀλίγη πιθανότης καὶ ἂν ὑπῆρχεν ὅτι θέλει ἐπέλθει ἐκεῖθεν βοήθειά τις εἰς τὴν βασιλεύουσαν. Ἐτι ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς τοῦ 1452 διέταξε τὸν Τουραχάν νὰ ἐμβάλῃ εἰς Πελοπόννησον ἐκ Θεσσαλίας καὶ Μακεδονίας μετὰ τῶν δύο αὐτοῦ υἱῶν Ἀχμέτ καὶ Ὀμέρ, καὶ στρατοῦ πολυαριθμοῦ. Τὰ τεῖχη τοῦ Ἰσθμοῦ ἐκυριεύθησαν αὐθις μετὰ ἀγῶνα πεισματώδη, διότι λέγονται φρονεθέντες ἐν αὐτῷ πολλοί, Ἕλληνές τε καὶ Μωαμεθανοί, πλειότεροι ὁμῶς Ἕλληνες, οἵτινες ἐπὶ τέλους καὶ εἰς φυγὴν ἐτράπησαν. Τότε ὁ Τουραχάν εἰσῆλθεν ἐκ Κορίνθου εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς χερσονήσου, πορευθεὶς μὲν διὰ Τεγέας καὶ Μαντινείας εἰς Μεσσηνίαν, αἰχμαλωτεύων δὲ τοὺς κατοίκους καὶ λεηλατῶν τὴν χώραν. Μετὰ τὴν ἄωσιν τῆς Νεοπολίτνης ἐπολιόρκησε τὴν Σιδηροπολίτνην, ἀλλ' ἐνταῦθα ἀπήντησε τοσοῦτον δεινὴν ἀντίστασιν, ὥστε ἐδέησε νὰ ὑποχωρήσῃ. Ἐν δὲ τῇ ἐπιστροφῇ ταύτῃ διὰ τῶν ὀρέων αἵτινα χωρίζουσι τὴν Μεσσηνίαν ἀπὸ τῆς Ἀρκαδίας, διαμερισθέντος ἕξ ἀνάγκης τοῦ στρατοῦ μία αὐτοῦ μοῖρα ὑπὸ τὸν Ἀχμέτ προσεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τούτῳ σταλέντος παρὰ τῶν δεσποτῶν Δημητρίου καὶ Θωμά, Ματθαίου Ἀσσάν, ὅστις κατατρόπωσε τοὺς πολεμίους συνέλαβε τὸν Ἀχμέτ καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν αἰχμάλωτον εἰς Σπάρτην ὥστε ἀπεδείχθη αὐθις ἐνταῦθα, ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους τούτους οἱ Πελοποννήσιοι, ὅσῳ καὶ δὲν ἐδιχονόουν, ἐμάχοντο οὐ μόνον γενναίως, ἀλλὰ καὶ εὐδοκίμως, ὅπως πρὸ ἐξαιτίας ἐν τῇ τῶν Πατρῶν ἀκροπόλει. Ὅθεν ἦττον ὁ κύριος σκοπὸς τῆς ἐπιτραπέισης εἰς τὸν Τουραχάν ἐντολῆς ἐπέτυχε, διότι οἱ δύο ἀδελφοὶ τοῦ βασιλέως, μετὰ τὰς ζημίας τὰς ὁποίας ὑπέστησαν καὶ τὸν ἀείποτε ἐπιχερμάμενον κίνδυνον νέας ἐπιδρομῆς δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πέμψωσιν ἐπικουρίαν τινὰ εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἂν ὑποτεθῆ ὅτι ἦσαν ποτὲ διατεθειμένοι νὰ πράξωσι τοῦτο. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν δὲ τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς 1453 ὁ Σουλτάνος, συμπληρώσας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον τὰς παρασκευάς αὐτοῦ, προεξέπεμψεν ἕξ Ἀδριανουπόλεως πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸ πυροβολικὸν καὶ πρὸς τοὺς ἄλλοις τὸ μέγα ἐκεῖνο πυροβόλον, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν σώματος στρατιωτικοῦ, τοῦ ὁποίου ὁ ἀρχηγὸς Καρατζά πασῶς διέταχθη νὰ κυριεύσῃ ἐν τῷ μεταξὺ δι' ἐνὸς ἀποσπάσματος πάντα ὅσα περὶ τὴν βασιλεύουσαν κατεῖχεν ἔτι ὁ Κωνσταντῖνος. Ὅθεν κατελήφθησαν τότε εἴτε διὰ παραδόσεως εἴτε μετὰ μικρὰν τινα ἀντίστασιν, ἡ Μεσημβρία, ἡ Ἀγχιάλος, ὁ Βίζων, ὁ Πύργος τοῦ Ἁγίου Στεφάνου καὶ οἱ λοιποὶ εἰς τὰ περὶχωρα πύργοι. Μόνη ἡ Σηλυβρία ἐπέμεινε ἀμυνομένη. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἠμποδίσαι τὸν Καρατζά πασῶν νὰ ἀποκλείσῃ πανταχόθεν ἀπὸ τῆς ξηρᾶς τὴν Κωνσταντινούπολιν, περὶ τὴν ὁποίαν ἄλλως τε πρὸ μηνῶν κατεσκήνουν τρία τουρκικὰ σώματα διακωλύοντα δι' ὅλου τοῦ χειμῶνος πᾶσαν τῶν κατοίκων τῆς πόλεως πολεμικὴν ἔξοδον. Ὅθεν καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα οὐδὲν λόγου ἄξιον ἠδυνήθησαν οὗτοι νὰ διαπραξῶσι πρὸς τοῦτο τὸ μέρος. Μόνον δὲ διὰ θαλάσσης ἐπεχείρησαν διὰ τοῦ μικροῦ αὐτῶν στολίσκου ἐπιδρομὰς τινὰς εἰς τὰ τῆς Ἀσίας παράλια, λεηλατοῦντες τὰ μέχρι τῆς Κυζίκου περὶ τὸν αἰγιαλὸν κείμενα χωρία τῶν Τούρκων καὶ συλλαμβάνοντες αἰχμαλώτους, ὧν ἄλλους μὲν ἔσφαζον, ἄλλους δὲ ἄγοντες εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀπεμπόλουν. Τελευταῖον ὁ Σουλτάνος μαθὼν περὶ τὰ τέλη Μαρτίου, ὅτι τὸ πυροβολικὸν καὶ αὐτὸ τὸ μέγα πυροβόλον ἐπλησίασαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀνεχώρησε τῇ 23ῃ τοῦ μηνὸς ἕξ Ἀδριανουπόλεως μετὰ σύμπαντος τοῦ ἐπιλοιποῦ στρατοῦ τῇ δὲ 5ῃ Ἀπριλίου τὸ πρῶτ' ἐστρατοπέδευσε εἰς ἀπόστασιν δύο ἡμισυ μιλίων. Τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν, Παρασκευὴν, ἤτοι τὴν ἑβδὰν παρὰ τοῖς Μωαμεθανοῖς ἡμέραν, προήλασεν αὐθις ὁ στρατὸς μέχρι ἐνὸς μιλίου, καί, τελεσθείσης τῆς προσευχῆς, προεκηρύχθη ἡ ἐναρξίς τῆς πολιορκίας καὶ ὠρίσθη ἡ κατὰ μέρος περὶ τὰ τεῖχη κατὰταξίς τῶν διαφόρων στρατιωτικῶν σωμάτων. Ἀλλὰ τοῦ πυροβολικοῦ ἡ τοποθέτησις δὲν συνετέλεσθη εἰμὴ τῇ 11ῃ Ἀπριλίου. Μόλις δὲ τῇ 12ῃ περὶ τὴν μίαν ὥραν μ. μ. ἀφίκετο ἐκ Καλλιπόλεως ὁ Ὀθωμανικὸς στόλος.

A. N. Kyprianos: 41. Kyprianos Thesaur. 23 1928
A. N. Kyprianos: 41. Kyprianos Thesaur. 23 1928

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΤΕΡΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Αθήναι 11 Μαΐου 1926

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Η ΑΦΘΑΣΤΟΣ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

(Συνέχεια εκ του χθεσινού).

—Μη σοῦ φαίνεται παράξενον τὸ πρᾶγμα. Αἱ συνεχεῖς ἀπογοητεύσεις, αἱ συνεχεῖς πικραῖαι καὶ αἱ συνεχεῖς λύπαι ὑπέσκαφαν εἰς βαθμὸν ἐπικίνδυνον τὴν ὑγίαν τοῦ αὐτοκράτορος. Ἀπὸ τὴν ἡμέραν μάλιστα ποῦ ἐφθασεν ἐδῶ ἡ εἰδησις τῆς καταστροφῆς τοῦ Οὐνιάδου καὶ τῶν Οὐγγῶν ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος δὲν φαίνεται διόλου καλῶς. Δὲν τὸ παρετήρησες καὶ σύ;

—Ναί.
—Καὶ ὄχι μόνον σὺ τὸ παρετήρησες, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἐν τοῖς ἀνακτόροις. Μάλιστα.....
—Τί;
—Ἐπάρχουν καὶ οἱ πιστεύοντες ὅτι.....
—Ὅτι;

—Ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ δὲν θὰ ζῆσιν πολὺν καιρὸν ἀκόμη.
—Ὅχι δά! Ὁ αὐτοκράτωρ εἶναι ληθημένος καὶ καταβεβλημένος. Δὲν φαίνεται ὅμως καὶ ἀνθρώπος ἐτοιμοθάνατος.
—Αὐτὸ εἶναι γνώμη ἰδική σου. Εἶναι μάλιστα καὶ ἰδική μου γνώμη.
—Ὅμως ὁ ἀδελφός τοῦ αὐτοκράτορος, ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος, ὁ ἄρχων τῆς Σηλυβρίας.....
—Ἐ! ὁ ἀδελφός του;

—Φαίνεται ὅτι δὲν χαρίζει πολλὰς ἡμέρας ζωῆς εἰς τὸν ἀδελφὸν του. Δι' αὐτὸ ἀφῆκε τὴν Σηλυβρίαν καὶ ἦλθεν ἀπὸ προχθὲς ἐδῶ.
—Νὰ κάμῃ τί;
—Ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος δὲν ἔχει διαδόχους.
—Ἄ! ἄ! λοιπὸν;
—Κατ' ἀνάγκην λοιπὸν ὀθρόνος θὰ περιέλθῃ εἰς ἓνα ἐκ τῶν τριῶν ἀδελφῶν του.

—Ἄ! ἔχει τρεῖς ἀδελφούς;
—Βεβαίως. Ἐχει τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον, ὁ ὁποῖος, καθὼς σοῦ εἶπα προηγουμένως, εἶναι δεσπότης τοῦ Μιστρά.
—Μάλιστα.
—Ἐπειτα ἔχει τὸν Θωμᾶν Παλαιολόγον, ὁ ὁποῖος εἶναι ἄρχων τῆς Ἡλίδος.
—Μάλιστα.

—Ἐχει τέλος καὶ τὸν Δημήτριον Παλαιολόγον, ὁ ὁποῖος εἶναι ἄρχων τῆς Σηλυβρίας. Κατ' ἀνάγκην λοιπὸν ὁ θρόνος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου θὰ περιέλθῃ εἰς ἓνα ἐκ τῶν τριῶν ἀδελφῶν του. Καὶ ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος, τὸ μὲν ἐπειδὴ εὐρίσκειται πλησιέστερον τῆς βασιλευσῆς, τὸ δὲ ἐπειδὴ ἔχει περισσότερα δικαιώματα ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἔσπευσε νὰ ἔλθῃ ἐδῶ διὰ καθὲ ἐνδεχόμενον.....
—Ἐχει εἰτες περισσότερα δικαιώματα;
—Ναί.

—Καὶ γιατί;
—Διότι εἶναι πορφυρογέννητος!
Καὶ μειδιῶν ὁ Λεκανοπαῖδης προσέθηκε:
—Πορφυρογέννητος! Ποιὸς ἐξετάζει σήμερον τέτοια πράγματα. Σήμερον ὅλα προτερήματα πραγματικώτερα καὶ θετικώτερα καὶ οὐσιαστικώτερα πρέπει νὰ ἔχῃ κανεὶς γὰρ νὰ εἶναι βασιλεὺς. Καὶ βασιλεὺς μάλιστα μᾶς αὐτοκρατορίας, ἡ ὁποία πολιορκεῖται καὶ ὑπονομεύεται ἀπ' ὅλας τὰς μεριᾶς. Ἐν τούτοις.....

Καὶ περισσότερον ἀνήσυχος ὁ Λεκανοπαῖδης ἐπλησίασε καὶ πάλιν εἰς τὴν θύραν τοῦ κοιτῶνος τοῦ κοιμωμένου αὐτοκράτορος καὶ ἠκροάσθη.

* * *
Ἦ σιγὴ, μία σιγὴ νεκρικὴ, ἡ ὁποία ἐπεκράτει ἐπιμόμως ἐντὸς τοῦ κοιτῶνος, τὸν ἐτρόμαξε.

—Παράδοξον! παράδοξον! ἐπιθύρησε.
—Τί;
—Ὁ αὐτοκράτωρ.....
—Ἐ! Τί ἔκαμε;
—Ἐξακολουθεῖ νὰ κοιμᾶται.
—Καὶ σὲ ἀνησυχεῖ αὐτό;
—Ναί! μὲ ἀνησυχεῖ.
—Ἀλλὰ πρὸ ὀλίγου.....

—Πρὸ ὀλίγου δὲν ἀνησυχούσα. Εἶναι ἀλήθεια. Ἀλλὰ τώρα ἀνησυχῶ. Δὲν εἴμπορεῖ νὰ κοιμᾶται ἀκόμη.
—Θεέ μου! ὑποπτεύεις τίποτε;
—Ναί.
—Δηλαδή;
—Μήπως εἶναι ἀσθενής. Μήπως ὑπερφέρει ἐπὶ τῆς κλίνης του καὶ δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ φωνάξῃ καὶ νὰ ἐπικαλεσθῇ βοήθειαν.
—Ἀλλοίμονον ἂν συμβαίη ἓνα τέτοιο πρᾶγμα!

—Χθὲς τὸ βράδυ ὁ αὐτοκράτωρ ἦτο κακοδιάθετος. Ἐνθυμοῦμαι μάλιστα ὅτι ὁ ἰατρός τὸν συνέστησε ν' ἀποσυρθῇ ἑνωρὶς εἰς τὸν κοιτῶνα του καὶ νὰ κατακλιθῇ.....
Καὶ μετὰ μικρὸν ὁ Λεκανοπαῖδης εἶπε:
—Πρέπει νὰ εἰδοποιήσωμεν κάποιον.
—Νὰ εἰδοποιήσωμεν;
—Ναί.....
—Νὰ εἰδοποιήσωμεν ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἐξύπνησεν ἀκόμη;
—Ναί.

—Δὲν ὠφελεῖ τίποτε. Κανεὶς δὲν θὰ ὑποπτευθῇ ὅτι ἔχομεν ὑποπτευθῆ ἡμεῖς καὶ ὅλοι θὰ γελάσουν μαζί μας.....
—Τὸ πιστεύεις;
—Εἶμαι βέβαιος.
—Ὅστε;
—Τὸ καλλίτερον ποῦ ἔχομεν νὰ κάμωμεν εἶναι νὰ μείνωμεν εἰς τὴν θέσιν μας. Θὰ ἔλθουν νὰ μᾶς ἀντικαταστήσουν καὶ τότε ἂν μᾶς ἐρωτήσουν.....

—Καλῶς ἄς περιμένωμεν.
Καὶ οἱ δύο φρουροί, ἀνησυχοῦντες τώρα διὰ τὴν παρατεινομένην σιγὴν τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐντὸς τοῦ αὐτοκρατορικοῦ κοιτῶνος, διέκοψαν τὴν συνομιλίαν των καὶ ἐπερίμεναν.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ποῦ εἶναι ὁ αὐτοκράτωρ;

Ἀπὸ πολλῆς τώρα ὥρας ζωρᾶ ἐπεκράτει εἰς τ' ἀνάκτορα κίνησις. Οἱ κοιμωμένοι αἰλικοί, οἱ ἐν τοῖς ἀνακτόροις διαμένοντες, ἀφύπνισθησαν. Οἱ θεράποντες ἐπηγανούρησαν. Σκοποὶ ἐνηλλάσσοντο, ἀξιωματικοὶ ἐνεφανίζοντο καὶ ἐξηφανίζοντο χανόμενοι εἰς τὰ βάθη τῶν διαδρόμων τοῦ ἀπεράντου παλατιοῦ. Οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ τὰ ὑψηλὰ τῶν ἀξιω-

μάτων κατέγοντες, κατέφθανον εἰς τ' ἀνάκτορα ὅπως τύχουν πρωτῆς ἀκροάσεως παρὰ τῷ αὐτοκράτορι. Ὁ ἄρχων τῆς Σηλυβρίας καὶ ἀδελφός τοῦ αὐτοκράτορος Δημήτριος Παλαιολόγος, ἐν τοῖς ἀνακτόροις διαμείνων καὶ φιλοξενούμενος, ἑνωρῖτερον ὄλων ἀφύπνισθείς, ἐξήτησε πληροφορίας πρὸ τοῦ ἀδελφοῦ του.

Καὶ ὅταν τοῦ ἐδόθη ἡ ἀπάντησις:
—Ὁ αὐτοκράτωρ κοιμᾶται.
Ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος εἶπεν:
—Ἄς ἀναμεινωμεν τὴν ἀφύπνισίν του.

Καὶ ἀποσυρθεὶς εἰς τὴν μεγάλην αἴθυσαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνά πᾶσαν πρῶϊαν ὁ αὐτοκράτωρ ἐδέχετο εἰς ἀκρόασιν τοὺς ὑπουργοὺς καὶ τοὺς ἄλλους ἀξιωματούχους καὶ τοὺς μεγιστᾶνας, ἀπετέλεσε τὸν πυρῆνα κύκλου, εἰς τὸν ὁποῖον διεκρίνοντο ὁ μέγας δούξ Λουκάς Νοταρᾶς, ὁ Γεώργιος Καραντηνός, ὁ Δημήτριος Κατακουζηνός, ὁ Γεώργιος Δαφνομήλης καὶ ὁ Τούρκος ἡγεμονίδης Οὐρχάν, ὁ ὁποῖος ἄγνωστον πότε καὶ ὑπὸ ποίας περιστάσεως καταφυγὸν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, διέμενεν ἐκεῖ ἐλεύθερος κατὰ τὰ φαινόμενα, πράγματι ὅμως αἰχμάλωτος καὶ φυλακισμένος. Διότι ὁ Σουλτάν Μουράτ ἐπλήρωσε μὲν εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ἰωάννην Παλαιολόγον ἐτησίως ποσὸν τι διὰ τὴν διατροφὴν τοῦ Τούρκου ἡγεμονίδου, ἀλλὰ συγγρόνως ἔχεν ὑποχρεώσει τὸν Παλαιολόγον νὰ κρατῇ αἰχμάλωτον ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν Οὐρχάν καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ στέρξῃ εἰς τὴν ἀπόδωσιν τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ.

Οἱ ἀποτελοῦντες τὸν κύκλον ἐκείνον τῶν ἐπαρῶν, ἐν τῷ ἀναμένειν τὴν ἀφύπνισιν τοῦ αὐτοκράτορος, συνομιλοῦν.
Ἀντικείμενον δὲ τῆς συνομιλίας αὐτῶν ἦτο ἡ καταστροφὴ τῶν Οὐγγῶν καὶ τὰ ἐκ ταύτης ἐνδεχόμενα ἀποτελέσματα.
Καὶ ἔλεγεν ὁ Δημήτριος Παλαιολόγος ὁ ἄρχων τῆς Σηλυβρίας:
—Ἄς ἀτελεισθῶμεν πλέον. Ἡ μάχη τοῦ Κοσσυφοπεδίου ἀπερῶναι διὰ παντὸς τὸ ἐν Εὐρώπῃ Κράτος τῶν Τούρκων. Ὁ Σουλτάν Μουράτ τώρα ἔμεινε σχεδὸν ἄνευ ἀντικαλύφου.

—Ἄρχων Δημήτριε, παρετήρησεν ὁ Δαφνομήλης. Λησμονεῖς τὸν Καστριώτην λοιπὸν.
—Τὸν Καστριώτην;
—Ναί.
—Καὶ πιστεύεις, Δαφνομήλη, ὅτι ὁ Καστριώτης μόνος θὰ καθορθώσῃ νὰ ἀντεπεξέλθῃ ἀποτελεσματικῶς κατὰ τῶν Τούρκων;.....
—Ὁ Καστριώτης δύναται πολλά.....
—Πιστεύεις σὺ, Δαφνομήλη. Ἐγὼ ὅμως δὲν πιστεύω εἰς τίποτε πλέον. Δὲν πιστεύω μάλιστα οὐδ' εἰς αὐτὸν τὸν πατριωτισμὸν τοῦ ἀνδρός.....

—Ἄρχων Δημήτριε! Βλασφημεῖς.....
—Διατί; Ἐγὼ ἐπικαλοῦμαι αὐτὰ τὰ πράγματα. Δύο φορές ἔως τώρα ὁ Καστριώτης ὑπεσχέθη νὰ σπεύσῃ μὲ τοὺς Ἄλβανους του εἰς βοήθειαν τοῦ δυστυχισμένου Οὐνιάδου καὶ τῶν Οὐγγῶν του, ἀλλὰ καὶ τὰς δύο φορές δὲν ἐφάνη συνελθεῖν εἰς τὴν ὑπόσχεσίν του. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τὸ γνωρίζετε ὅλοι σας. Οἱ Οὐγγῶι καὶ τὰς δύο φορές ἠττήθησαν, διεσκορπίσθησαν, κατεστράφησαν.

—Ἄρχων Δημήτριε! Ὅλοι γνωρίζομεν τὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα κατ' ἀμοιρέτως τὰς περιστάσεις ταύτας παρενεβλήθησαν εἰς τὸν Καστριώτην ἐμπόδια δυσπέραστα.
—Ποῖα;
—Ἡ Ἐνετία πρῶτον!
—Εἶχομεν εἰρήνην μαζί της.
—Ἀλλὰ τότε; Ὅλιγας ἡμέρας πρὸ τῆς πρώτης καταστροφῆς τῶν Οὐγγῶν. Καὶ πάλιν ἔδραμεν εἰς βοήθειάν των, ἀλλὰ συνήντησεν ἐμπρός του τοὺς Σέρβους. Διὰ νὰ τοὺς νικήσῃ ἐχρειάσθη μερικὰς ἡμέρας, εἰς τὸ διάστημα τῶν ὁποίων οἱ Οὐγγῶι βιασθέντες ἔδωκαν τὴν μάχην. Καὶ ὁ,τι ἔγινε τὴν πρώτῃν φοράν, ἔγινε καὶ τὴν δευτέραν. Ἄ! ἄρχων Δημήτριε! Ἄς εἰμεθα εὐλογοῦντες, ἀλλ' ἄς μὴν εἰμεθα ἀδικοῦντες.....

—Ἐστο, Δαφνομήλη. Δὲν ἐπιμένω εἰς τὴν γνώμην μου. Ἐξακολουθῶ ὅμως νὰ φρονῶ ὅτι ὁ Σουλτάν Μουράτ, ἀφοῦ ἐνίκησε τὸν ἀδελφόν μου Κωνσταντῖνον, ἀφοῦ ἐνίκησε τὸν Οὐνιάδην, δὲν ἔχει πλέον ἀντικαλύφου εἰς τὴν Εὐρώπῃ. Ὁ Καστριώτης, καὶ ἂν δὲν κατεβλήθη, θὰ ἐξακολουθῇ τὸ πῶλν νὰ ἀρχῇ τῆς Ἀλβανίας. Ἀλλ' ὄχι διὰ πολὺν καιρὸν. Ὁ Μουράτ εἶναι καιροσκόπος. Καὶ βεβαίως ὅτι θὰ ἐβῆ τὴν κατ' ἀλλήλων εὐκαιρίαν διὰ νὰ ἐξοντώσῃ καὶ τὸν Καστριώτην, ὅπως ἐξόντησε καὶ τοὺς ἄλλους.

(Ἔπεται συνέχεια).

Ἀθήναι Ν. Υ. 11 Μαΐου 1926